

გაშვებამ სამი ახალგაზრდის ბადარჩენა შეძლეს

ალიონი. 12 მარტს, დილიდან გავრცელდა ინფორმაცია, რომ კურორტ გომისძის მისადგომებთან, ე.წ. „ვანტანგის საცივის“ ტერიტორიიდან,

ახალგაზრდები მობილური ტელეფონით სამაშველო სამსახურს დაუკავშირდნენ და შევლას ითხოვდნენ. 11 მარტს, სოფელ ბოხვაუ-

რიდან 4 ახალგაზრდა სანადიროდ კურორტ გომისძის მისადგომებთან დაკარგულნი იყვნენ. ისინი ცუდ მეტეოროლოგიურ პირობებში მოხვდნენ, თავშესაფარი ვერ იპოვეს და გავრცელებული ინფორმაციით ღამით ერთ-ერთი ახალგაზრდა გაიყინა.

კურორტ გომისძის გზაზე თოვლში ჩარჩენილი ახალგაზრდების გამოსაყვანად დილიდან მობილიზებული იყო სამაშველო სამსახურის 10-კაციანი ჯგუფი და მძიმე ტექნიკა. ადგილზე იმყოფებოდა სახელმწიფო რწმუნებული გიორგი სახოკია.

ქარბუქის და გართულებული ხილვადობის გამო, ვერ მოხერხდა სამაშველო სამუშაოებში ვერტმფრენის ჩართვა.

ადგილზე მობილიზებული იყო ყველა საჭირო ტექნიკა.

მეტეოროლოგიური პირობების გამო, სამაშველო ოპერაცია გართულდა, თუმცა 10-საათიანი უწყვეტი სამ-

უშაოების შედეგად, მეხანძრე-მაშველებმა გომისძის მისადგომებთან დაკარგული სამი ახალგაზრდა იპოვეს. სამაშველო ოპერაციის მიმდინარეობისას ერთ-ერთ მაშველს სუნთქვის უკმარისობა დაეწყო. იგი სამ ახალგაზრდასთან ერთად „მედიკუს“ კლინიკაში გადაიყვანეს. მათი

ჯანმრთელობის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. შაბათს, გარდაცვლილი ახალგაზრდის საძიებო სამუშაოებში განსაკუთრებული საქმეების ქუთაისი ბაზის მეხანძრე-მაშველები და კინოლოგები ჩაერთნენ. მათ იპოვეს გარდაცვლილის ცხედარი რომელ-

იც სამა-შველო ვეტერინარ ქუთაისში ექსპერტიზაზე გადასცენენ.

გაზეთ „ალიონის“ რედაქცია მწუხარებას გამოთქვამს დალუპული ახალგაზრდის გამო და თანაუგრძობს გარდაცვლილის ოჯახს.

ალიონი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ე ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გა ზ ე თ ი .

ყოველკვირეული გამომშვება. № 6 (10377) 15 მარტი 2021 წ. შპსი 60 თეთრი.

გაზეთი გამომშვები
1931 წლის 5 იანვრიდან

არასრულწლოვნის მიმართ ჩადენილი სექსუალური ხასიათის დანაშაულისთვის ოზურგეთში 1 პირი დააკავეს

შინაგან საქმეთა სამინისტროს გურიის პოლიციის დეპარტამენტის ოზურგეთის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1991 წელს დაბადებული დ. მ. ოზურგეთში დააკავეს. მას ბრალად ედება წინასწარი შეცნობით თითხმები წლის ასაკს მიუღწეველი ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი ქმედება.

დანაშაული 15-დან 20 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა არარეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფი მეუღლის არასრულწლოვანი შვილის - 2010 წელს დაბადებული ნ.გ.-ს მიმართ სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი ქმედება ჩაიდინა. ასევე დადგინდა, რომ დ.მ. აღნიშნულ

ქმედებას თავისი არასრულწლოვანი გერის მიმართ სისტემატურად ახორციელებდა.

მამინაცვლის მხრიდან არასრულწლოვანი გერის მიმართ სექსუალური ხასიათის დანაშაულებრივი ქმედების შესახებ შეტყობინების მიღებისთანავე ოზურგეთის პოლიციის რაიონულ სამმართველოში დაუყოვნებლივ დაიწყო გამოძიება და სამართალდამცველებმა დ.მ. ბრალდებულის სახით დააკავეს.

გამოძიება საქართველოს სსკ-ის II პრიმა 138-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „კ“ და მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით მიმდინარეობს, რაც წინასწარი შეცნობით თითხმები წლის ასაკს მიუღწეველი ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი ქმედებას გულისხმობს. აღნიშნულ ინფორმაციას შსს ავრცელებს.

ბახვში საუკუნეობრივი მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტები დასასრულს უახლოვდება

ალიონი. არაოფიციალური ინფორმაციით, ბახვში კორონავირუსმა იმდენად იმპულსი მიიღო, ამიტომ, სოფელში ჩასულები, უპირველესად ამ საკითხით დაინტერესდნენ. ბახვის ადმინისტრაციულ ერთეულში ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენელმა ირაკლი ცქვიტიანიმ დაგვიდასტურა, რომ კოვიდი ადგილობრივ მოსახლეობაში მართლაც ძლიერ გავრცელდა, პირადად მას და თავისი ოჯახის წევრებსაც შეეხო, თუმცა საბედნიეროდ, ყველაფერი კარგად დამთავრდა. დღეს ბახველები განსაკუთრებულ სიფრთილეს იჩენენ ამ თვალსაზრისით მოსალოდნელი საფრთხის მიმართ და იცავენ ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ შემუშავებულ რეკომენდაციებს.

ბახველები წინგინი ხალხია და რადგან სოფლის თავკაცს ადმინისტრაციული შენობაში შევსვდით, მოვიხილეთ აქვე განთავსებული სოფლის ბიბლიოთეკა, რომლის წიგნალი ფონდი 4 000 ეკომპლარზე მეტია. როგორც აქ გვითხრეს, ბოლო დროს შეინიშნება მკითხველთა მატება, რაც იმას ნიშნავს, რომ საჭიროა წინგინი ფონდის გაზრდა და გამრავალფეროვნება.

ბახვზე მომზადებულ წინარეპორტაჟში ვიუწყებდით, რომ

ამ სოფელში ინფრასტრუქტურული მშენებლობების ბუძია. ეს ტენდენცია დღესაც გრძელდება და შეიძლება ითქვას, რომ ინტერნეტიზაციითა და წყალსადენის მშენებლობით აქ საუკუნეობრივი მნიშვნელობის პროექტები ხორციელდება.

როგორც ირაკლი ცქვიტიანიმ გვითხრა, ყველა წინაპირობა საიმისოდ, რომ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიული ერთეულებიდან ბახვი ერთ-ერთი პირველი იყოს ინტერნეტიზებულ სოფლებს შორის. მილიანად დამთავრებულია ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბ-

ელი დაქსელება, მალე დაიწყება ამ კაბელების მოსახლეობაში შეყვანისა და საბონეტო სისტემის სრულყოფის სამუშაოები. სოფელში წყალსადენის მშენებლობას აწარმოებს საქვეყნოდ ცნობილი ფირმა „უნივერსალ ჯორჯია - 2008“.

პროექტის მთავარი ინჟინრის დავით ჩიტაძის თქმით, წყალსადენის მშენებლობა მაქსიმუმ მაისის დასაწყისში დამთავრდება და ამ დროიდან მალაზარისხიან სასმელ წყალს უწყვეტი რეჟიმით მიიღებს ვაკეჯორის, ფამგალ-

ითქვას, რომ უკვე მზადაა 4 რეზერვუარი, სათავე ნაგებობები, სათავე ნაგებობების წყალშემკრებები. მაგის-ტრალისთვის ვიყენებთ მხოლოდ მაღალი ხარისხის R-100-ის მილებს. ამ ეტაპზე თითქმის შესრულებულია სამუშაოების 80-85 პროცენტი. წყალსადენის მშენებლობა მაქსიმუმ მაისის დასაწყისში დამთავრდება და ამ დროიდან მალაზარისხიან სასმელ წყალს უწყვეტი რეჟიმით მიიღებს ვაკეჯორის, ფამგალ-

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთერ გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

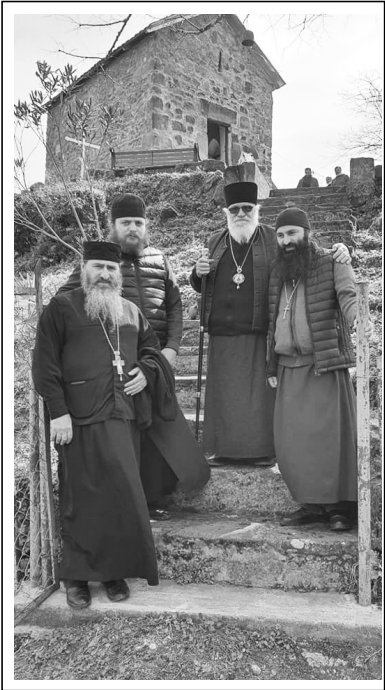
გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიოჩანაწერები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
nugzarasatiani15@gmail.com
558 499100
საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:
თემურ მარმანიშვილი
tem52@mail.ru
599 373515
კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
gia_77@mail.ru
551 576060
რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამომცემლობა

დაინყეთ ყოველი ოჩმაბათი აციონზე
«ალიონით»

სოფელ ციხისფერდში ტაძრის კურთხევა გაიმართა

ალიონი. გასულ პარასკევს, სოფელ ციხისფერდში, ღირსი მამის შიო მღვიმელის სახელობის ტაძრის კურთხევა გაიმართა.

საზეიმო წირვა შემოქმედელმა ეპისკოპოსმა, მეუფე იოსებმა აღავლინა. საზეიმო წირვაში რამდენიმე ეპარქიის სასულიერო პირები მონაწილეობდნენ.

ციხისფერდის ღმრთისმშობლის შობის სახელობის ეკლესია მე-15 საუკუნით თარიღდება, რომლის აღდგენა ამჟამად მოხდა ქართველი ბიზნესმენის გიორგი ანდლუღაძის მეოხებით.

ჩვენი ინფორმაციით ტაძრის წინამძღვარი მამა დავითი (მეჩკაბიშვილი) იქნება.

ნარჩენების შესაბროვებელი მძიმე ტექნიკა ოზურგეთში

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ავტოპარკს ახალი, ულტრათანამედროვე სტანდარტების ნარჩენების შესაგროვებელი მძიმე ტექნიკა

შემოიტანა. მუნიციპალიტეტის მერია ეკონომიკის განვითარებისა და ქონების მართვის სამსახურის მიერ მომზადებული პროექტით იაპონიის საელჩოს „ადამიანის უსაფრთხოების საგრანტო პროგრამის“ გამარჯვებული გახდა.

შედეგად იაპონიის საელჩოს დაფინანსებითა და მუნიციპალიტეტის თანადაფინანსებით ოზურგეთის მერიას გადაეცა ნაგავშემკრები მანქანა კონსტრუქციულად შესაბამისი სანაგვე ურნებით, რაც დაეხმარება ქალაქს გადავიდეს ნარჩენების სეგრეგაციასა და მისი მართვის უფრო მდგრად მოდელზე.

მოსწავლეთა საჭადრაკო ტურნირზე

ალიონი. ოზურგეთის საჭადრაკო კლუბში დამთავრდა საჭადრაკო ტურნირი რომელიც მარტის სადღესასწაულო დღეებს მიეძღვნა. ტურნირი 8 და 10 წლამდე ასაკის მოსწავლეთა შორის ჩატარდა, 8 ჯგუფებში I-II ადგილები ლაზარე ჩხარტიშვილმა და გაბრიელ მუყაამ გაიყი. მათ დამატებითი მარცხენა ხელიც თანაბარი აღმოაჩნდათ და ორივე გამარჯვებულად გამოცხადდა. თუმცა ლაზარეს ის უპირატესობა ჰქონდა რომ იგი 6 წლისა და ვერ სკოლის კარი არ შეუღია. მესამე ადგილზე ერეკლე ანდლუღაძე გავიდა, რომელიც გამარჯვებულებს მხოლოდ ერთი ქულით ჩამორჩა. 10 წლამდე ასაკში ტურნირი სარეკორდო შედეგით მოიგო ნიკოლოზ ბარამიძემ, რომელმაც ყველა მეტოქე დამარცხა და დამსახურებულად დაიკავა პირველი ადგილი გაიმარჯვა. რაც

შეეხება მომდევნო ორ საპრიზო ადგილს, აქ ერთობლივად (12 შესაძლებლობიდან 9-9 ქულით) ოთხი მოჭადრაკე აღმოჩნდა მოდავე დამატებითი კრიტერიუმებით და ორგანიზატორების გადაწყვეტილებით, მეორე საპრიზო ადგილი მიენიჭა დემეტრე გოგიტიშვილს და გიორგი სირბილაძეს, ხოლო მესამე ადგილი სანდრო გოგუაძეს და ალექსანდრე სირბილაშვილს ხვდა წილად. გოგონათა შორის საპრიზო სამუქული გაინაწილეს ანასტასია ხინიბიძემ, მარიამ ერქომაიშვილმა და ნა ჭანუყვაძემ.

ტურნირი დაიხურა საზეიმო ვითარებაში. წარმატებული მოჭადრაკეები დაჯილდოვდნენ შესაბამისი დიპლომებით და სუვენირებით, რომელიც მათ ფედერაციის პრეზიდენტმა ზურაბ ანდლუღაძემ გადასცა. ტურნირის თითოეულ მონაწილეს გადაეცა ასევე პირადი მოხმარების საღებავი ღირებულებით დაჯილდოვდნენ.

სუპერმარკეტ „მოდერნი“ დაყარალების ფაქტი გახსნილია

შსს გავრცელებული ინფორმაციით ოზურგეთში სამართალდამცავებმა 21 წლის მამაკაცი სუპერმარკეტ „მოდერნი“ ყაჩაღობის ბრალდებით დააკავეს.

„შინაგან საქმეთა სამინისტროს გურიის პოლიციის დეპარტამენტის ოზურგეთის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო და საგამომძებლო მოქმედებების შედეგად, 2000 წელს დაბადებული გ.ქ. ყაჩაღობის ბრალდებით, ოზურგეთში დააკავეს.

დანაშაული 5-დან 7 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.გამომძებნით დადგინდა, რომ ბრალდებული მიმდინარე წლის 5 მარტს, ოზურგეთში, ექვთიმე თაყაიშვილის ქუჩაზე მდებარე სუპერმარკეტ „მოდერნი“ შეიჭრა, მოლარეს ცივი იარაღის მუქარით 135 ლარი გასტაცა და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

სამართალდამცველებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების შედეგად, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, გ.ქ. ბრალდებულის სახით დააკავეს. დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს.

ყაჩაღობის ფაქტზე გამოძიება საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით მიმდინარეობს. -ნათქვამია შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

„კოვიდ 19“-ის რეგიონული შტაბის ფორმირება და დაწყება

სახელმწიფო რწმუნებულმა გურიის მხარეში გიორგი სახოკიამ კოვიდის რეგიონული შტაბის წევრებთან მორიგი შეხვედრა გამართა და მათთან ერთად განიხილა ეპიდემიარეგულირების რეგონში.

გასული დღე-ღამის განმავლობაში რეგიონში დაინფიცირების 5 ფაქტი გამოვლინდა. შეხვედრაზე განიხილეს ის ნაბიჯები, რომელიც შეიძლება გადაიდგას ინფიცირებულთა რიცხვის შესამცირებლად.

რწმუნებულის გადაწყვეტილებით, გრძელდება ყველა იმ ბიზნესო-

ბიექტზე დასაქმებული პირების უფასო ტესტირება, სადაც მომუშავეთა რიცხვი 30 და მეტია.

ბოლო კვირის მონაცემებით, გურიის რეგიონში 168 კოვიდ-დადებითი პაციენტი: ოზურგეთში - 63, ლანჩხუთში - 59, ჩოხატაურში - 46, აქედან, 58 - მკურნალობის კლინიკაში; თვითიზოლაციაში იმყოფება 523 ადამიანი, დაფიქსირებულია გარდაცვალების 60 შემთხვევა, ჯამში, რეგიონში ბოლო 2 კვირის განმავლობაში ინფიცირების 3 %-იანი მაჩვენებელი გვაქვს.

ოქრო, ვერცხლი და ბრინჯაო - საქართველოს პირველობიდან ჩვენი...

ქალაქ გურჯაანში უმცროს ჯგუფთა შორის ბერძულ - რომულ ჭიდაობაში საქართველოს ჩემპიონატი გაიმართა. აღნიშნულ შეჯიბრზე წარმატებით გამოვიდნენ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ - გამაჯანსაღებელ დაწესებულებათა გაერთიანებასთან არსებული ჭიდაობის სექციის სპორტსმენები.

პირველი ადგილი - ერეკლე თაყურაძე (38 კგ);

მეორე ადგილი - ალექსი ფასიშვილი (41 კგ);

ოქროს მესამე (52 კგ) - რამაზ ხმალაძესა და სირაბეს და რეზი გუგუაძის ერთო (შესაბამისად 38,75,41 კგ.)

ჯგუფთა პირველობაზე ბერძულ - რომულ ჭიდაობაში მესამე ადგილი (52 კგ) კოტი ცეცხლაძემ აიღო, ბრინჯაო კი (48კგ) ლუკა ფიფიამ მოიპოვა.

ასპარეზობისათვის სპორტსმენები მწვრთნელებმა : ძმებმა ზურაბანგამა, გურამ მჭარაშვილმა, კობა ბაღაჯინოვმა, კახაბერ აბაშიძემ, ლამა გუგუაძემ და ლამა დოლიძემ მოაწვადეს. პირველობაზე გურამ და ოზურგეთის გუნდური მეორე ადგილი აიღო.

ბავშვი საუკუნეობრივი ენიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტები დასასრულს უახლოვდება

ეთის, ბავშვის, ქვედა ბავშვისა და ბაღაღის მოსახლეობა.

შვილობაურის, დეპარტამენტისა და ცენტრის ხელისუფლების წარმომადგენლებს ითვალისწინებს მეორე პროექტი, რომლის დირექტორებმა 9 მილიონ 438 ათასი ლარია. — თქვა „ალიონთან“ საუბარში დავით ჩიტაძემ.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში ბავშვის მავთობრივი დეპარტამენტის ეროდი გორდელაძის თქმით, სოფელში საგზაო ინფრასტრუქტურა ძირითადად მოგვარებულია, რჩება რამდენიმე მონაკვეთი, რომელიც აუცილებლად მოწესრიგდება.

„საგზაო ინფრასტრუქტურა ძირით-

ადად მოგვარებულია. არის რამდენიმე მონაკვეთი და შიდა გზები, რომელიც უახლოეს პერიოდში აუცილებლად მოწესრიგდება. ვიმედოვნებთ, რომ უნაკლოდ შეკეთდება წყასადენის მშენებლობის პროცესში გათხრების შედეგად დაზიანებული გზები. რაც შეეხება ბავშვი-ფამფალითის გზას, ჯერჯერობით არ არსებობს პროექტი, როგორც ხედავთ, წყალსადენის მშენებლობა ჯერ კიდევ მიმდინარეობს. მისი დასრულების შემდეგ კი არც საქმეს დაუდგება რაღაც წინ“.

სოფელში შარშან განხორციელებული პროექტებიდან ირაკლი ცქვიტინიძე დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს გარე განათების მოწყობას:

„გარე განათებისთვის გამოყოფილი იყო 108 ათასი ლარი. გარე განათებები დამონტაჟდა მშვიდობაურში, ბავშვში, ქვედა ბავშვში 18 კილომეტრზე. ამ პროექტიდან ცოტადენი თანხა დაგვრჩა, რომელიც მოხმარდება ბავშვში საბავშვო ბაღის შერთობაზე ე. წ.

„ოქოლობების“ მოწყობას“.

გარდა ამისა, ქვედა ბავშვში შეიღობა სასაფლაო და გაკეთდა 250 მეტრი სიგრძის ბეტონის გზა.

ინფრასტრუქტურული პროექტები ბავშვში, რა თქმა უნდა წლევულსაც გაგრძელდება. მშვიდობაურის ცენტრში მოეწყობა სკვერი, რომელსაც სოფლის

მკვიდრის, დამსახურებული პიროვნების სულიკო ცქვიტინიძის სახელი მიენიჭება...

მოკლედ, შეიძლება ითქვას, რომ ისტორიული სოფელი ბავში, ამ და სხვა პროექტების განხორციელებით, თავის ახალ ისტორიას წერს.

პარბად დაქოქილი და დიდი სიზუსტით მომუშავე საათი

თეზურ მარხანიშვილი

ისტორიული ბავშვის ისტორიული სკოლა გაიხსნა დაარსებიდან 150 წლისთავს იხივებდა. სკოლის არქიტექტურულად სრულქმნილი შენობის რეაბილიტაცია შარშან დამთავრდა. სარეაბილიტაციო ხარჯები, 1 125 000 ლარის ოდენობით, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ გაიღო, სამუშაოებს აწარმოებდა შპს „სვირმა“.

სკოლის დირექტორი, ქალბატონი მზია გამალომიძე ამბობს, რომ შენობის რეაბილიტაციას კი შეპირდნენ, მაგრამ ამოღეს თანხების გამოყოფას და ასეთი მასშტაბური პროექტის განხორციელებას ნამდვილად არ მოელოდა, ამიტომ განსაკუთრებულ მადლიერებას გამოხატავს როგორც სამინისტროს, ისე მშენებელი ფირმის მისამართით:

„ამ საკითხზე არაერთხელ შეგხვდით როგორც სამინისტროს, ისე სხვა უწყებების წარმომადგენლებს. დაინტერესდნენ, ჩამოვიდნენ და საკუთარი თვალთშეწონებით დასწრებით იყო სკოლის შენობა. კი, შეპირდნენ რეაბილიტაციას, მაგრამ ამ მიზნით ამოღეს თანხას თუ გამოყოფდნენ და ასეთ მასშტაბურ პროექტს თუ განხორციელებდნენ, ნამდვილად არ მოელოდი. განსაკუთრებული მადლობა მინდა ვუთხრა როგორც სამინისტროს, ისე მშენებელ ორგანიზაციას. შპს „სვირმა“, გარდა იმისა, რომ მაღალხარისხივად ჩატარა პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოები, რამდენიმე ლოკალური პრობლემაც გადაუწყვეტა სკოლას“.

სკოლა როგორც საგანმანათლებლო რესურსით, ისე ინფრასტრუქტურით მზად არის განხორციელოს ნებისმიერი მასშტაბის სასკოლო პროექტი. ამ

ნიშნით ბავშვის საჯარო სკოლა ყოველთვის გამორჩეული იყო, მაგრამ ერთგვარი პიკი, ალბათ, სკოლაში ამერიკელი მოხალისეების ორ-ორი წლით მოღვაწეობისას იყო:

„შედი მოხალისე გვყავდა ორ-ორი წლით და თითოეულთან ერთად, მინიმუმ თითო პროექტი მინც განხორციელებულა. ასე შეეკმინით ინგლისური ენის ორი კაბინეტი, ინგლისურენოვანი ბიბლიოთეკა, კომპიუტერული ქსელი, საექტო ღარბაზი. ენერგეტიკული კრიზისის დროს, ღურზანაზე (პატარა მდინარე) მიკროჰესიც კი ავაგეთ, რომელიც რამდენიმე წლის შემდეგ, სამწუხაროდ, გაპარკვეს გაიმეჯაროებდა.

ერთ-ერთი პროექტის პრეზენტაციას აშშ-ს მამინდელი ელჩი საქართველოში, ბატონი რიჩარდ მაისიციც კი ჩამოვიდა ბავშვში ინგლისურენოვან პროექტში გამარჯვებული 8 ბავშვილი მისწავლის დასაჯილდოებლად.

ვამაყობთ იმით, რომ ერთ-ერთი მოხალისე, კორეული წარმოშობის ამერიკელი ქალბატონი ქელენ ჩანგი, აქედან წასვლის შემდეგ მუშაობდა ამერიკის სენატში თურისტ-კონსულტანტად. ეს ის ქელენ ჩანგი, რომელმაც შესანიშნავად შეისწავლა ქართული ენა, განსაკუთრებით გურული კოლოკაჟი და ამ კოლოკაჟით მიესიფარულა ამერიკაში ჩასულ ჩვენებურებს“.

ამ დიდებული ტრადიციებისა და არაერთი სახელოვანი მამულიშვილის აღმზრდელი სკოლის დირექტორს სხვაჯე ბევირ აქვს საამაყო, მაგალითად, ის, რომ ჰყავს ერთმანეთის წარმატებაზე ორიენტირებული პედაგოგთა გუნდი:

„ჩემი, როგორც ხელმძღვანელის, ყველაზე მეტ წარმატებად მიმაჩნია, რომ მეცეს ერთმანეთის წარმატებაზე ორიენტირებული პედაგოგთა გუნდი“.

ქალბატონმა მზია გამალომიძემ ამ სკოლაში განვლო ბავშვობისა და ყმაწვილქალის ხანა, აქვე ბრძნულად ატარებს თავისი ჭარბობის წლებსაც. ამიტომ ბავშვის სკოლა მისთვის მხოლოდ სასწავლო დაწესებულება კი არა, მშობლიური ოჯახია, ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია. მენტორ მასწავლებელსა და პოეტ ქალს ორჯერ ზედიზედ სკოლის დირექტორად არჩვეის შემდეგ, წესით, უფლება არ აქვს მესამე ვადითაც მართოს მშობლიური სკოლა. რა ჩვენი გადასაწყვეტია, მაგრამ, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, დიდ დიდებულად არ უნდა ჩათვალოს, თუ ქალბატონ მზიას მიეცება შესაძლებლობა, მესამე ვადითაც უხელმძღვანელოს ამ სასწავლო დაწესებულებას, მით უფრო, როცა ასეთი წარმატებული დირექტორია, როცა არც პედაგოგიურ კოლექტივს შეუძლია ქალბატონი მზიას გარეშე და არც ქალბატონ მზიას ძალუმს თავისი სკოლის პედაგოგიური კოლექტივისა და აღსაზრდელების გარეშე, როცა სკოლა კარგად დაქოქილი და დიდი სიზუსტით მომუშავე საათია, რომლის მთავარი მექანიზმი სანდი და უტყვარია.

ამ საკითხზე ქალბატონი მზია პოზიცია ასეთია:

„სხვა სკოლის დირექტორობას მიჩვენია, მშობლიურ სკოლაში დავრჩე ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლად“.

მუნიციპალიტეტი დააფინანსებს იმ სასიკეთო ჯამოწყობებს, რომლებიც ქალბავს და გათ ჯანმრთელობას უხეზა..“

ალიონი.

საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით ოზურგეთში, ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრში, „ქალთა ოთახთან“ არსებული „გამარჯვებული ქალთა კლუბის“ წევრების ნამუშევრების გამოფენა გაიმართა.

„გამარჯვებულ ქალთა კლუბი“ აერთიანებს იმ ქალბატონებს, რომელთაც დაამარცხეს სიმსივნე. კლუბი ადგილობრივ თვითმმართველობებთან თანამშრომლობით სხვადასხვა საინტერესო პროექტებს ახორციელებს, ეს არის მიზნობრივი სამედიცინო კვლევების დაფინანსება, სპეციალური ფიზიკური ვარჯიშების ორგანიზება, ფსიქოლოგიური მომსახურების სერვისი და ა.შ.

ამ თემაზე სიტყვებით გამოვიდნენ ექიმი ნინო ქვეანიშვილი, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდობის, ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების სამსახურის უფროსი მარინა ჯაფარიძე, გამარ-

ჯვებულ ქალთა კლუბის ხელმძღვანელი მანანა ლლონტი, ფოლკლორის ცენტრის დირექტორი ათანდილ სურგულაძე.

ლონისძიებს ოზურგეთის მერი კონსტანტინე შარაშენიძე, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე დავით დარჩია დაესწრნენ და სიტყვებით მიმართეს საზოგადოებას.

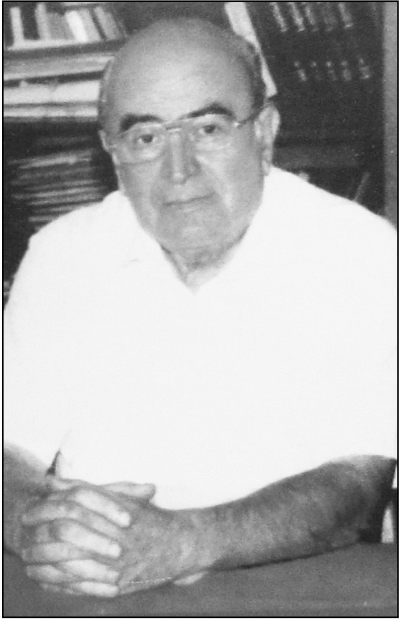
„მინდა ყველა ქალბატონს მივულოცო ქალთა დღე, ვუსურვო ჯანმრთელობა, დღეგრძელობა და ბედნიერება. მუნიციპალიტეტი ყოველთვის დააფინანსებს იმ სასიკეთო წამოწყებებს, რომლებიც ქალბავს და მათ ჯანმრთელობას ეხება.“ — აღნიშნა კონსტანტინე შარაშენიძემ.

ლონისძიება მხატვრულად ოზურგეთში მოქმედმა ფოლკლორულმა ანსამბლებმა („შვიდაცა“, „რეხეული“, თეზურ ანდელაძე) და სახელმწიფო, დრამატული თეატრის მსახიობმა ბელა კიკვაძემ გააფორმეს.

გამოიწერეთ გაზეთი „ალიონი“
6 თვით – 15 ლარი;
ერთი წლით – 30 ლარი

კაცი, რომელიც დაგვაკლდა ყველას

თითქმის ორი თვე გავიდა მს შემდეგ, რაც ოზურგეთში დაკარგა ქალაქის კოლონიური პიროვნება, საპატო მოქალაქე, საქართველოს ეკონომიკური მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორპორანტი, ეკოლოგიური მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, ღირსების ორდენის კავალერი, ადამ ბერიძის სახელობის ნადავლისა და სურსათის დაგნოსტიკის ცენტრი „სანსეულის“ ყოფილი დირექტორი **არსენ კეჭაყმაძე**.

ბატონი არსენი ოზურგეთში, ცნობილი, ბრწყინვალე ინტელიგენტების ზინადა თოხაძისა და შოთა კეჭაყმაძის ტრადიციულ ოჯახში აღიზარდა, შემდგომ გახდა სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორის ირაკლი გამყრელიძის

სიძე, მისი ქალიშვილის ლუარა გამყრელიძის მეუღლე გახდა, ხოლო მისი და – ლიანა კეჭაყმაძე საქვეყნოდ ცნობილი პოეტისა და საზოგადო მოღვაწის ვიზო ნინუაძის მეუღლე, შვილები ნინო ხიზანიშვილი, შოთა კეჭაყმაძე.

ქ. ოდესის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის აგრონომიული ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, სრულიად ახალგაზრდა დაინიშნა ჩაის და სუბტროპიკული კულტურათა საკავშირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტში, ჯერ უმცროსი, ხოლო შემდეგ უფროსი მეცნიერ მუშაკად, შემდეგ იყო ასპირანტურა, რომლის დამთავრების შემდეგ დაიცვა დისერტაცია და გახდა ეკონომიკური მეცნიერებათა კანდიდატი – გარკვეული წლები იყო ლაითურის მეურნეობის აგრონომი, კლიმატური გამოცდების სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი.

ყველაზე ნაყოფიერი იყო ბატონი არსენის მოღვაწეობა ჩაის მრეწველობის საკავშირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტში, როგორც დირექტორი, გამოქვეყნებული ჰქონდა მრავალი სამეცნიერო შრომა, რომელიც დიდი აქტუალობით გამოირჩეოდა. ორჯერ იყო მივლინებული გერმანიის დემოკრატიულ და შრი-ლანკას რესპუბლიკაში, ცილონზე – სამსახურებრივი მივლინებით. ოთხჯერ არსენი იყო ქალაქისა და რაიონული საბჭოს დეპუტატი. სადაც კი უმუშავია, ბატონი არსენი იყო პრინციპული, მინდობილი საქმისადმი მაღალი პასუხისმგებლობით დაჯილდოებული ადამიანი.

1968 წელს, როცა საქართველოს ეწვია ცნობილი მწერალი, აკადემიკოსი, ნობელის პრემიის ლაურეატი მიხეილ

შოლოხოვი, ბატონმა არსენმა ჩვეული მჭერმეტყველებით, საზოგადოებაში გამოჩენილი მოშიხილველი გარეგნობით და სუფერის გაძლიერის მისეული მანერით, ხალხური თუ სუფერული სიმღერების შესრულებით და ხალასი ოუზორით აღფრთოვანა სასიქადლო მწერალი, რომელმაც ასეთი სიტყვები ჩაუწერა უბის წიგნაკში: „*ბერიშვილი არსენ! დატყვევებული ვარ, თქვენი ასაკის მოუხედავად, ჭკვიანი თვალებით და აზროვნებით, მამშვილურად გეხვევი და გისურვებ ყოველივე საუკეთესოს ცხოვრებაში*“.

სამწუხაროდ, ბედის უკუღმართობის გამო, ბატონმა არსენმა ტრაგიკულად განიცადა მისი ცხოვრების თანამგზავრის, საყვარელი მეუღლის გარდაცვალება. მიუხედავად ამისა, მას არ დაუკარგავს საზოგადოებასთან ურთიერთობის, ოჯახისათვის ზრუნვის მაღალი პასუხისმგებლობა.

1977 წლიდან ბატონი არსენი ზონალური აგროქიმიური ლაბორატორიის გამგედ დაინიშნა. მისი უშუალო ხელმძღვანელობით აშენდა ანასეულში ერთადერთი ლაბორატორიის გრანდიოზული შენობა, აძვირად საქართველოში ყველაზე პრივილეგირებული ცენტრი „ანასეული“.

ბატონი არსენი კეთილგონიერებით, თანამშრომლებთან ურთიერთობის განსაკუთრებული თვისებებით ახერხებდა ჭირსა თუ ღონიში გვერდში დადგომდა თითოეულ მათგანს, ყველასთან პატივისცემას აგებდა ურთიერთობა ჰქონდა. ამტომაც ტკივილიანა ყოველი დღე, როცა ვგონებთ ამ შესანიშნავ პიროვნებას, რომელმაც დიდებულად განვლო თავისი ხანგრძლივი და ნაყოფიერი

პირველი რიგში მარჯვნიდან პირველი არსენ კეჭაყმაძე

ცხოვრების გზა, დავეცოვო დიდი სიყვარული და ახვე დროს დიდი გულსტკევილი, მისი საწუთროდან წასვლის გამო.

განსაკუთრებით მინდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ თითქმის საუკუნის თანატოლი ბატონი არსენი დიდი სიყვარულით და პატივისცემით იყო გარემოსილი, სიცოცხლეს უღამაზებდნენ შვილები, შვილიშვილები, შვილითაშვილები და მზრუნველი მოსიყვარულე მეუღლე ქეთევან აფხაზავა. ასეთ გარემოცვაში მყოფს, ხშირად თანამშრომლებიც სტუმრობდნენ და იწყებოდა საუბრები და მოგონებები მისი ბიოგრაფიული ნაწარმოებიდან „ცხოვრების გზაზე სერიოზულად და სუბრობით“, სადაც დიდი სიხალისითაა წარმოდგენილი ანასეულის დიდებული

წარსული და აწმყო, რომელსაც დიდი საიმედოებით ისმენდა და ხალისობდა.

წავიდა ჩვენგან სამშობლოს, ხალხის, ოჯახის და მეგობრების წინაშე პირნათლად ვალდებულნი, ძალზე ეროვნობის და ფრიად განსწავლული, ამაღარი ადამიანი, რომელმაც სიცოცხლეშივე დაიღვა უკვდავების გვირგვინი.

უფალო! საუკუნო სასუფეველი დაუმიკვდრე ბატონ არსენს ზეცურ საქართველოში.

სამართაველო გარამოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, ადამ ბერიძის სახელობის ნადავლის, სურსათის და მცენარეობის ინტენსივობის დაცვის ცენტრი „ანასეული“.

ალიონი 90 1936 წელი

საპარაშუტო კომპის ასაზამბაღ

ქ. მახარაძეში საპარაშუტო კომპის ასაგები ფონდის გასა-ძლიერებლად შემომავლეს –40 მანეთი და ვიწვევ ნასაკირალის ჩაის საბჭოთა მეურნეობიდან: შალვა რუხაძეს, ლ. შერმადინ-თავამაძევილს, სევერიანე ლომაძეს, ივანე გოგუაძეს, ლაზარე ნიკოლაიშვილს, მიშა თვალავაძეს, მიშა გვარჯალაძეს, მოსე ნიკოლაი-შვილს, სერგო გოგუაძეს, ნიკა ვინჭარაძეს, გრამა გოგუაძეს. ჩაის ფაბრიკიდან: რაფინე რუსიას, მოსე ვასაძეს, მოსე ღლონტს და ნანეიშვილს.

საბჭოთა მეურნეობის ტექნიკური დირექტორი **ვ. ფუტურიაძე**. №67, 27 სექტემბერი, 1936 წ.

მახარაძის მუშათა თმატრი სოფლის განხორციელების წინ

თეატრმა შემოიკრიბა რა გარემო ადგილობრივი, როგორც ძველი, გამოცდილი, აგრეთვე ახალგაზრდა ნიჭიერი სცენის მუშაკები, 8 სექტემბრიდან შეუდგა 1936-37 წლის სეზონისათვის მზადებას.

თეატრის განზრახვა: წელს მაყურებელ საზოგადოებას აჩვენოს სცენიდან როგორც მუშათა კლასის რევოლუციური ბრწყინვალე ბრძოლის გმირთა სახეები, აგრეთვე ახალგაზრდა საბჭოთა ადამიანი -ფოლადისეული მტკიცე ხასიათით, საერთო საქმისადმი უანგარო თავდადებით და უსაზღვრო ერთობისათვის გამსჭვალულნი...რისთვისაც თავის საორიენტაციო რეპერტუარში მან შეიტანა შემდეგი პიესები: „მტრები“, „რღვევა“ ლავრენტიევის, „არაიან“ გ. დარის-პანაშვილის, „ბრმა“-გ. მდივინის, „მსხვერპლი“- ი. გედევანიშვილის, „პური“-კირიშინის და „ვინ არის დამნაშავე“- ნ. ნაკაშიძისა.

„მტრები“ და „ვინ არის დამნაშავე“-ამ დღეებში მზად იქნება დასადგმელად.

სეზონის განხორციელებისათვის 17 ოქტომბერს-ლავერნიევის პიესით „მტრებით“, რომელსაც აფორმებს თეატრის მუდმივი მხატვარი ლ. მალაზონია.

უკვე ჩატარებული მუშაობის ის ნაყოფი, რომელიც ჯერ-ჯერობით არ სჩანს, ნათელყოფს რომ ქ. მახარაძეში, თამამად შეიძლება თეატრალური სეზონის წარმოება. თეატრს ყავს ახალგაზრდა ნიჭიერი მსახიობები: **ფ. დლონტი, შ. ჩაგლეშვილი, ვ. კოპალაძე, ვ. გობრონიძე, ი. მეგრელაძე** და სხვა. ეს ახალგაზრდები უდგანან გვერდში დამსახურებულ სცენის მუშაკებს (**ს. ხურციძე, ე. თალაკვაძე, ი. ზურაბიშვილი**), მართო თავიანთი ნიჭის გამოყენებით კი არ იქცევენ ხელმძღვანელების ყურადღებას, არამედ ერთგული, პატიოსანი შრომით, უსაყრდელ დისციპლინაში ზედმიწევნით მორჩილებით და მათზე დაკისრებულ სამუშაოსადმი კეთილსინდისიერი მოპყრობით.

პატუ ლოლაძე. №69, 3 ოქტომბერი, 1936 წ.

პატეფონი, საათი

შრომის კოლმეურნეობის წევრმა **დათიკო ხომერიკმა**, რომლის ორწევრიან ოჯახს მიმდინარე წლის 25 სექტემბრისათვის გამოუმუშავებული ჰქონდა 637,8 შრომადღე, 28 სექტემბერს კოლმეურნეთა საერთო კრებაზე მიიღო ჯილდო –პატეფონი თავისი ფირფიტებით. მე-9 ბრიგადის ბრიგადირი **გრიგოლ ქვილია** ამავე კრებაზე დაჯილდოებულ იქნა საათით კარგი მანქანებისათვის გვემის შესრულებისათვის ბრძოლაში.

დაჯილდოებულ იქნა აგრეთვე

მთელი რიგი კოლმეურნეები როგორც ფულით, ისე სხვა საჩუქრებით.

გრიგოლ ქვილია

საჭიროა ხილმების სასწრაფოდ აღდგენა

მერიის სრ. საშუალო სკოლაში დადიან მოსწავლეები უმთავრესად მერიიდან და თხინავლიდან. სკოლას დასავლეთით ჩაუდის მდინარე ბოგია, რომელიც ცუდი ტაროსის დროს უზომოდ დიდდება და უხეიროდ გადებული სეზონური ხიდები თან მიაქვს. მოწაფეებს ხშირად წყალში უხლებათ ვაგლა, რაც ზოგჯერ მოუხერხებელის წყალდიდობის გამო.

სკოლის სამხრეთით არის მდინარე მერია, რომელზედაც ხიდი უკარგისია. ამ მდგომარეობას სასაწრაფოდ უნდა მიექცეს ყურადღება.

კოტე ქარცვათე

მოსავლის აღება

ლიხაურის კოლმეურნეობა მოსავლის აღებისათვის საშხადისს უკვე თავის დროზე შეუდგა. 25 სექტემბრისათვის გაკეთებული იყო 3 ახალი და შეკეთებული 12 ურეში (ჩაღდაყი), დაღობილია დამატებით 12 ცალი გოდორი; ბოსელის ეზოში მოგროვდებოდა სოიას შესაზვინი მასალა, შემოღობილია კოლმეურნეობის კალოს დასაყარი ადგილი.

კოლმეურნეობა და ცალკეულ ბრიგადებში გამოყოფილია დანაკარგებთან მებრძოლი სამეულები.

5 ოქტომბრისათვის ლიხაურის კოლმეურნეობა დაიწვეს მოსავლის აღებას.

დ. ლომჯარია №70, 6 ოქტომბერი, 1936 წ.

აღმომავალი დამახინჯება

ლაშქარკირული კოლმეურნეობის საერთო კრებამ განიხილა ამ. ლ. ბერიას მოხსენება და მიიღო დადგენილება, რომელშიც გამოამკარგე-

ბულია ლაშქარკირულის კოლმეურნეობის მტკიცეული მხარეები. აი ფაქტები:

არტელის წესდება პირუტყვის ყოლის შესახებ არაა დაცული. **თეოფილე გობრონიძეს** აღმოაჩნდა 20 სული პირუტყვი პირად სარგებლობაში. კოლმეურნეობას არ უზრუნია კოლმეურნიდან ნორმაზე ზევით არსებული პირუტყვის ფერმისათვის ან უძროხო კოლმეურნეთათვის შესამენად.

არ ექცევა ყურადღება კოლმეურნეობაში შემომსვლელთათვის საპაიო გამოსაღების შეტანას. საპაიო გადასახადი არ გადაუხდია: სამსონ ნაკაძეს, იაკინთე ჩხარტიშვილს და სხვ.

შრომადღეები 5 დღის მაგივრად ორ კვირაში ერთხელ იწერება წიგნაკებში. კოლმეურნეების მიერ გამოუმუშავებული შრომადღეები არ იკრება თვალსაჩინო ადგილას. კოლმეურნეობის მუშა პირუტყვის მთელი რიგი კოლმეურნეები თავიანთი სურვილის მიხედვით ამუშავებენ.

სარევიზო კომისიისა მუშაობა სრულებით არ ჩანს. სანარდო სისტემის ნაცვლად ზოგ სამუშაოზე იყენებენ ნადურ სისტემას. ზოგ კოლმეურნეებს აღმოაჩნდა საკარმიდამო ფართობი ნორმაზე მეტი (დ. მენაბდე და სხვ.) ფერმაში არის აგრეთვე კერძო პირების პირუტყვიც.

კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრებამ დასახა ღონისძიებები არსებული ნაკლოვანებების გამოსწორებლად.

ლ-ძე №71, 10 ოქტომბერი, 1936 წ.

მშრომელთა წმინდობის კოლმეურნეობა

4 -შრომადღე მიითვისა

ზვანბოიდანახეს კოლმეურნე –

ფ. ფასიევილმა თავის შრომის წიგნაკში ჩაიხედა თუ არა, შენიშნა, რომ აკლდა 4 –შრომადღე. საქმეს ბოლომდე მიჰყვა და შემდეგი აღმოაჩინა: მის მიერ შესრულებულ სამუშაოზე –სიმინდის თოხნაზე, ჩაის პლანტაციის მეორე და მესამე თოხნაზე (3338 კვ.მ.) გამოუმუშავებული 4 შრომადღე მოუთვისებია №5 ბრიგადის ბრიგადირ **ნესტორ დარჩიას**.

ასეთი საქციელისათვის დამნაშავე სასტიკად უნდა დაისაჯოს.

ლ-ი

20 კაპიში

მერიიდან ქალაქ მახარაძემდის მგზავრობა დღის –80 კაპ. ასევე დღის ნატანებამდის. რკინის გზის მერიის სადგურის მორიგ მოლარეს **გიორგი მანჯგალაძეს** ხშირად „არ აქვს“ ხურდა –20 კაპიკი.

დღე და ღამე მატარებელი 6-ჯერ გამოვიდის მერიაში, იყიდება ბილეთები, აღარ უბრუნდებათ მგზავრეს ხურდა..

სათანადო ორგანოებმა უნდა გამოარკვიონ: რამდენი მანეთი რჩება სადგურ მერიის „მოლარეს“ და რა სასჯელის ღირსია იგი.

№71, 10 ოქტომბერი, 1936 წ.

უზრუნველნი

მშვიდობაურის კოპპერატივის ხელმძღვანელი მუშაკები რომ უდარდელი, უზრუნველი ხალხია, ამაზე შემდეგი ფაქტი ლაპარაკობს: მაისის თვიდან დამზადებულია მასალა კოპერატივის ახალი შენობის ასაგებად, მაგრამ საქმის წამოწყებას საშველი არ დააღვა. ცუდ ტაროსში წვიმის წყალი ჩადის კოპპერატივის შენობაშიც და ფურნეშიც.

მოსახლეობას 3-4 კილომეტრის მანძილზე უხდება პურის შექება.

№73, 18 ოქტომბერი, 1936 წ.

ნასაკირალის პრიმინალური ქრონიკა

მამუკა გოგუაძე

დასაწყისი ის გავ. „ალიონი“ №№ 34, 35, 36 2020 წ. №№1-4 2021 წ

– გეცნობა თუ არა? – მკაცრად გაუმორა პოლიციის უფროსმა.

– კი, ეს ირინაა.

– დარწმუნებული ხარ?

– ასი პროცენტით.

– რამ დავარწმუნა?

– პირველ რიგში, ტანსაცმელმა. როცა მათთან მივიღოდი, ხშირად სწორედ ეს ეცვა. ამბობდა, ეს კაბა ყველაზე მეტად მიყვარსო. ამასთან, ძალიან ლამაზი ქალი იყო. შერჩენილი აქვს ეს სილამაზე.

მაღლობა გადაუხადეს ბადრაგს, რომელმაც ანთიძე ისევ ბათუმში წაიყვანა.

– ეს საქმის გახსნის ტოლფასია. ვიცით, ვინ არის მიცვალებული, სავარაუდოდ მკვლეელიც. აწი ჩვენს პროფესიონალიზმზეა დამოკიდებული საქმის დროულად დამთავრება.

– ჰო. აბა, ვინ აჯობებს. – სიცილით მიუვო თამაზმა. ერთმანეთს ხელი ჩამოართვეს და დაშორდნენ.

მეორე დღესვე როსტოვის მთავარი პროკურორის სახელზე გაიგზავნა სასწრაფო დეპეშა: „აღმოჩენილია გვაში, რომელიც სავარაუდოდ ვერა ნიკოლოზის ასული პანფილოვასი უნდა იყოს. გთხოვთ, შეატყობინოთ ოჯახის ახლობლებს, რათა გადასვენონ“. ამასთან, საფოსტო ვაწილით გადაიგზავნა მიცვალებულის ფოტოები.

ზუსტად სამი დღის შემდეგ, როსტოვის პროკურატურიდან მოვიდა საპასუხო დეპეშა, რომ მიღებული სურათები შედარებულია საარქივო სურათებთან. ის ნამდვილად ვერა ნიკოლოზის ასული პანფილოვაა, რომელსაც, სამწუხაროდ, მშობლები აღარ ჰყავს. ის იყო დედისერთა და მისი გადმოსვენების ხარჯებს, უპატრონობის გამო, ვერავინ გასწევს.

ფაქტობრივად ის უნდა დარძალულიყო აღსრულების ადგილას.

ნაწილი II

რაც ამ ზამთარში მახარადის რაიონში მოხდა, ასეთი რამ გურიის ისტორიას არ ახსოვს; დროის მოკლე მონაკვეთში ორი მკვლელობა და გაუჩინარებული ექვმიტანილები.

ცხოვრება თავისი გზით მიდიოდა. თოვლი უკვე ადნა, მზემც გამოანათა, მიწა შეთბა, ახალწამოწვერილი იები და ყოჩივარდები მოეფინა ეზოებს. ბუნება იღვიძებდა...

მილიციის უფროსი და პროკურორი დათქმულ დროზე, საღამოს 7 საათისთვის შეხვდნენ ერთმანეთს პროკურორის კაბინეტში.

– პირდაპირ საქმეზე რომ გადავიდეთ, თამაზ, სოსოს რა ჩინი და განათლება აქვს? ჰკითხა პროკურორმა.

– ლეიტენანტია, მილიციის კურსები აქვს გავლილი. ტყუილად არ

მეკითხები, გატყობ. – ნაძალადეგად გაიღმა მილიციის უფროსმა.

– როსტოვში, მილიციის უმაღლეს სკოლაში რომ გაუშვავთ სასწავლებლად? ჩინიც მოემატება და ხელფასიც. რას იტყვი?

– თან მარტივიანსაც მოძებნის, ხომ?

– მარტივიანსაც და დანარჩენ ორსაც. ნიჭიერი ბიჭია.

– კარგი წინადადებაა, დღესვე დაველაპარაკებ.

– ვიცო, რომ ენა დაცული აქვს.

– მაგაზე არ იდარდო,

– აბა, როგორ და რანაირად უნდა დამოძღვრო, მაგას არც გაკადრებ. რაც შეიძლება, დაეჭვართ ეს საქმე, აბრილის ბოლოს იწყება სწავლა.

პროკურატურიდან დაბრუნებული მილიციის უფროსი კაბინეტში შევიდა, ჯერ მორიგეს, ხოლო შემდეგ მდივანს უთხრა, სოსო შემოვიდესო ჩემთან სასწრაფოდ. მაგიდაზე ახალდადებულ წერილებსა და დოკუმენტებს გადახედა, დახარისხება დააპირა და სოსოც შევიდა. ორსაათიანი საუბრის შემდეგ, პოლიციის უფროსი და სამძებრო გაყოფილების ოპერი ფენზე წამოდგნენ და ერთმანეთს ხელი ჩამოართვეს.

– სოსო, შენი იმედი მაქვს. ვიცო, ხელცარიელი არ დაბრუნდები. ეს ამბავი კი მხოლოდ სამა ვიცით...

აბრილის ბოლოს, ლეიტენანტი სოსო გულდელავა ბათუმი-მოსკოვის მატარებლით ნატანებიდან როსტოვში გაემგზავრა სასწავლებლად, 6 თვის ვადით. მატარებელი დილის 6 საათზე ჩავიდა როსტოვში. გეგმები წინასწარ შედგენილი ჰქონდა. ცოტა დაისვენა და პირდაპირ მატარებლის უფროსის სანახავად წავიდა. ადვილად მიაკვლია, ორმოციოდე წლის კაცი თავის კუპეში წიგნს კითხულობდა.

– მილიციის ლეიტენანტი სოსო გულდელავა.

– ვლადიმერ იანიშვილი.

– პოლონელი ხართ?

– არა, მხოლოდ გვარი დამრჩა პოლონური. ბრესტში დავიბადე და გავიზარდე. ვისმინთ, ლეიტენანტო.

სოსომ ჯიბიდან სურათები ამოიღო.

– დარწმუნებით გეტყვით, რომ ეს სამი ახალგაზრდა დაახლოებით იანვრის ბოლოს ამ მატარებლით მგზავრობდა, სამივე მკვლელობაში ექვმიტანილია, მათზე გამოცხადებულია ტყენა. თქვენი გამცილებლების საშუალებით, უნდა დავადგინოთ, რომელ ქალაქში ჩავიდნენ ისინი. პრობლემა ისაა, იმ დღეს მატარებელს თქვენი შემადგენლობა ემსახურებოდა თუ სხვა რომელიმე თქვენი კოლეგისა.

– ისე ლაპარაკობთ, თითქოს დანამდვილებით იცით, რომ ის

ექვმიტანილები ამ მატარებლით მგზავრობდნენ. – გაიღმა ვლადიმერმა.

– ეს ნამდვილია. უბრალოდ, დღევანდელ დღეს, თორემ ამ მატარებლით რომ წამოვიდოდნენ, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. მოკლედ, გიტოვებთ ამ სურათებს, ხარისხი ძალიან დაბალია, არქივიდანაა ამოღებული და გამოგზავნილი. უნდა დაგვეხმაროთ. როდესაც უკან დაბრუნდებით, მე როსტოვში დაგხვდებით და პასუხსაც, იმედი, დადებით მეტყვით. ეს კი ჩემგან, ჩემი გამოხდელი ჭაჭის არაყია, ეს კიდევ ჩურჩხელა, უხდება არაყს. – ძღვენი პატარა მაგიდაზე დადო.

შეხვედრაზე შეთანხმდნენ და ერთმანეთს დაემშვიდობნენ.

იანიშვილმა ბოთლს თავი მოხდა და დაყნოსა:

– ოო, ამ ჭაჭით უფრო დიდი საქმის გაკეთება შეიძლება, – თქვა, დაისხა, გადაჰკრა და კუბიდან გამცილებლების სანახავად გავიდა. წინ კიდევ ხუთი დღე ჰქონდა, მაგრამ სოსოს საქციელმა და ასმა გრამმა უმალ გადაწყვეტა საქმის დაწყება...

სოსო მოეწყო მილიციის უმაღლესი სკოლის საერთო საცხოვრებელში, საბუთები ჩააბარა და საქმეს შეუდგა. დილით ლექციებს ისმენდა, მერე ქალაქს ეცნობოდა. რამდენიმე დღის შემდეგ დაადგინა, რომ რკინიგზის სადგურის ჩინში, სადაც სხვადასხვა ჯურის ხალხი ტრიალებდა, შეიძლებოდა რაღაც საინტერესო ინფორმაციის მიღება. ლექციების შემდეგ გადაიცვა ძალიან უბრალო, თითქმის გაცვეთილი ტანსაცმელი და ჩინის ზედაპირედგელთან მივიდა. სოსოც, მუხლზე მყავს ცუდად, წამლის ფული არ მაქვს და მუშად მიმიღეო. უფროსმაც უცოყმანოდ მიიღო, უთხრა, რომ ძალიან უყვარდა ქართველები. შეთანხმდნენ, ყოველთვის დღის მეორე ნახევარში იმუშავენ, რადგან პირველ ნახევარში მუხლზე უკვირდა მისი დის მოსვლამდე. ჩაერთო საქმეში სოსო. დილით სწავლა, საღამოთი კი ხან ცემენტს, ხან სხვა სამშენებლო მასალებს და ხანაც რა ტვირთს არ ეზიდებოდა სხვა მტვირთავებთან ერთად. გაუშინაურდა მუშებს, რომლებსაც ეცოდებოდათ ავადმყოფი მეუღლის პატივინი. სოსოც იფერებდა გაჭირვებული კაცის იმიჯს. ავანსი რომ აიღო, არაყი და ძეხვი მიიტანა მუშებთან. არ მოელოდნენ ამას მუშები და ძალიან გაუხარდათ. სოსოც არ ჩქარობდა საქმეში შესვლას. მეორე დღეს უკვე ორი „პოლიტრა“ ჭაჭა მიიტანა, ლამის დახოცეს ერთმანეთი მუშებმა. შეაპარა მათ, საქართველოში სულ ახლახანს საიუველირო მალაზია გაიტანეს ისე, რომ მძარცველებს კვლიც არ დაუტოვებიათ და კიდევ ჩამოასხა. დამთავრდა ეს ერთი ლიტრიც და სახლში წამოსვლას რომ აპირებდა, ერთმა მუშამ – სერგეიმ უთხრა – ეს რაა, ძმაო, აქ ისეთი საიუველირო წაიღეს ორი წლის წინათ, ყველაზე დიდი რომ იყო. ერთი ქალიც ერია მაგ საქმეში, დაითესა და ყველაფერი წაიღო, ვერ დაიჭირეს.

მოულოდნელი სიზარულისგან კინაღამ შეხტა სოსო, სერგეის კი უთხრა – ჩვენთან უფრო მეტი საქონელია წაღებული. ეს ამბავი ვითომ არ ანტერესებდა. რადგან ირგველივ მოვრალი მუშები იყვნენ, ამ

ინფორმაციას დაყაბულდა. მეორე დღეს, ლექციების შემდეგ, ისევ „სამუშაოზე“ წავიდა და ისევ ერთი ლიტრი ჭაჭა წაიღო, სასმელი მახარადიდან საკმარაოდ გამოატანეს.

სამუშაოს შემდეგ შედგა მორიგი „პიანკა“ და ისევ ამაყად ალაპარაკდა სერგეი:

– თქვენთან თუ საიუველირო წაიღეს, დაჭერილები იქნებიან, აქ კი არაყინაა აყვანილი.

– მაშინ თანამშრომლებს გაუქურდავთ.

– ხუმრობ, ძმაო. ერთს მე ვიცნობ, ბოლო მანქანაზე ის იჯდა, მანამდე სამი გამოიცვალეს. წილი ერგებოდა. ვერ მიიღო. ათი დღის წინ დიდი „რაზბორკა“ იყო. ყველა თავისას ითხოვდა. ასეული „ტავარი“ გაქრა, ქალს გაატანეს. სხვათა შორის, თქვენსკენ წამოვიდა, საქართველოში, მაგრამ, როგორც მითხრეს, იქ არ მისულა, სადაც უნდა მისულიყო. შეიძლება უცხოეთში მოხია. პასუხს იმას სთხოვენ, ვინც ამ ქალს ენდო.

– რა ჩემი საქმე ეს არის, სერგეი, ან ის, რაც საქართველოში მოხდა? მაგრამ მე, როგორ გლეხმა კაცმა, ხომ შეიძლება, გკითხო?

– მკითხე, ძმაო,

– ვინ ვის თხოვს პასუხს?

– აი, ეს კი ნაღდად არ ვიცი, ჩემმა „ბრატუნამ“ იცის, გაგაცნობ ზვალ.

– არ მინდა, სერგეი. ჩემთვის მნიშვნელოვანი ჩემი ცოლის ჯანმრთელობაა და არა ვინ რა მოიპარა. ქურდული საქმე რა გლეხის გასარჩევია?

– სოსო, სანდო კაცი ჩანხარ, გულწრფელი, მაგრამ ეს როსტოვია და აქ ასე ცხოვრება არ გამოგადგება.

– ეეჰ, სერგეი. იქაც არაფერი მაქვს, ყველაფერი გავყიდე მეუღლის ავადმყოფობის გამო. ახლა ჩემი შრომით უნდა ვირჩინოთ თავი. ქურდებს ჩემთან ან ჩემისთანებთან რა უნდათ?

– ძმა ხარ, რაღაცას მოვიფიქრებ, რომ დაგეხმარო.

სოსომ თავი ჩაღუნა, ცრემლები გადმოცივიდა თვალებიდან. ტიროდა, ტიროდა იმისთვის, რომ სერგეიმ „მამა“ მიიღო და ბუნების გასაღები აჩვენა. გრძობდა, რომ გორგალის თავი დაიჭირა და ს უფრო მოეძალა სიზარულის ცრემლი.

სოსომ და სერგეიმ ადრე დატოვეს სამსახური, მდინარე დონზე გადადგმულ სასადილოში შევიდნენ. სოსოს ისევ ის გაცვეთილი შარვალი, შემოჭერილი ფენსაცმელი და ღილაკგლეჯილი პერანგი ეცვა. მიუახლოვდნენ მაგიდას, სადაც სამი ახალგაზრდა იჯდა, სერგეიმ მოურიდებლად გამოსწია სკამი, სოსოსაც ანიშნა, დამჯდარიყო. ეს ის სერგეი არ იყო, რომელიც ჩინში მტვირთავად მუშაობდა. უფრო მკაცრი, შემტევი და, ეტყობა, შემსრულებელიც გახლდათ. გონებაში წამიერად გაუელვა – გაიმთვრა? თავს კონტროლი გაუწია, დაჯდა, გლეხურად მიესალმა დამხდურებს და ერთი ლიტრი „ჭაჭა“ მაგიდაზე დადო.

– გარუნ, ხომ იცი ამ ბოზის ამბავი, როგორ წამოიღო ოქროსობა? ოთხი იყო საქმეში. სველი საქმე იყო. „ახრანიკი“, წინააღმდეგობის გაწევის გამო, მოკლეს, მეორეს მუხლი გაუხვრიტეს, დანარჩენი გაკოჭეს და 2 საათში გასუფთავეს იქაურობა. „ჩისტად“ ჩატარდა ყველაფერი. ითქვა, რომ მინიმუმ ერთი თვე

ჩვეულებრივად იცხოვრებდნენ და წამოღებულ საქონელს არ გამოაჩენდნენ. ათ დღეში ორი სხვა საქმეზე ჩავარდა, წესით, არ უნდა ჩავარდნილიყვნენ, საეჭვო იყო მათი აყვანა. ციხეზე გავიგეთ, რომ ერთი ურალში და მეორე ციმბირში გაუშვეს „დასასვენებლად“. გენა „პოლტავსკიმ“, როგორც კი გამოვედინა, დამიბარა და მომიყვა ყველაფერი. ის იყო საქმის შემსრულებელი. ნანობდა იმ ძაღლის დაბრუნებას, მაგრამ სხვა გამოსავალი არ იყო, თქვა. ვერ ხვდებოდა, რატომ აიყვანეს „პადდელნიკები“, ვერაზე ჰქონდა ეჭვი, მიუხედავად იმისა, რომ ის ამის საბაბს არ აძლევდა. ბოლოს მითხრა, შენ როცა წახვალ საქართველოში, ვერას, თავის დაქალთან ერთად, გამოუშვებ, აცხოვრე ცოტა ხანი შენთან, მერე დაათვალიერებ იქაურობა და თუ შეგეძლება, აჭარიდან გააპარე თურქეთში. სამოდროდ ცოტა ოქროსობას დაგიტოვებ, ზაფხულისკენ ჩამოვალ და თუ ის გადასული იქნება, მაშინ მეც გამაძვინე როგორმე, ამისთვის კი ეს ოქროსობიანტი ფულად აქციე, რაც ამ საქმისთვის დაგჭირდებაო. თუ შეამჩნევ, რომ საეჭვოდ იქცევა, იცი, როგორც უნდა მოიქცე, არ დაიხიო უკან და ჩამოდი აქეთო.

პოლტავსკის ინსტიტუტთან ყვარებია ვერა, მაგრამ, გოგონას ქარაფშუტობის გამო, სულ ჩხუბობდნენ. ეს ამბავი იმიტომ მოგიყვი, რომ ამ ჩვენს რწმუნებულს, დარწმუნებულს ვარ პასპორტი შეგნებულად აჩვენა და თავისი ვინაობა მოთხოვნის გარეშე გაუმხილა. ის, ამის გამო, მას თვალთვალს დაუწყვეს აქაური ნაბოზვრების მეშვეობით. შეიძლება, „შმონიც“ დაგვირტყან. დავიწყებით. დიდი ოდენობის ძვირფასეულობაა, თუ ჩავვარდით, 15 წელი არ ავკცდება. გონია, ტექნიკურად ჩავვიშვა. ჟღერს კიდევ არ გვასვენებს, ახლა საქმის სუნი იგრძნო, ძალიან აბა, რისი ძალია თუ აღებულ გეშს არ მიყვა. თვითონ თუ არ მოვა, ვილაც მისიანებს გამოგზავნის და ამბავს გაიტანენ. ამ ზამთარში, ამხელა თოვლში ვინ ირისკებს აჭარაში ასვლას და მისთვის გზის გაკვლევას თურქეთისაკენ, თან იქამდე მისვლა არ გინდა? გამოირცხვლია. გარუნ, გულიც ცუნდა მიგრძობს. უკრამ ტექნიკურად ჩავიარა საქმე. რომ ავკვიყვანონ იტყვის, შიშის ქვეშ მამყოფებდნენ, იძულებულს მხდიდნენ სახლში ვმჯდარიყავი და თქვენამდე ვერ მოვსულიყავი. როსტოვის ამბავსაც „გააპრავებს“, იარაღი მომადეს, ძალით შემათირეს საქმეში, სულ მათი ზედამხედველობის ქვეშ ვიყავი, მოკვლავდნენ, რომ მეთქვაო. ჩამივარდა მომენტი და გითხარითო. ვერ წარმოიდგენ, როგორ გაუხარდა რწმუნებულს, პასპორტი რომ ანახა. მოვასწარი, მზერა გააპარე მისკენ, თვალები უელავდა, თან არ იმჩნევდა, ეგ ბოზი. გუუნებში, ზაფხანში ვართ, დიდი დრო არ დაჭირდებათ, რომ ავკვიყვანონ, ამიტომ, სანამ ის თავის „ბამბანერებს“ მოიტანს, რამე მოვიფიქროთ. ამისთვის ორი დღე გვაქვს. თუ რამეს თქმას აპირებ, მითხარი, თორემ მე გადაწყვეტილება მაშინ მივიღე, როცა რწმუნებულს პასპორტი აჩვენა.

(გაგრძელება იქნება)

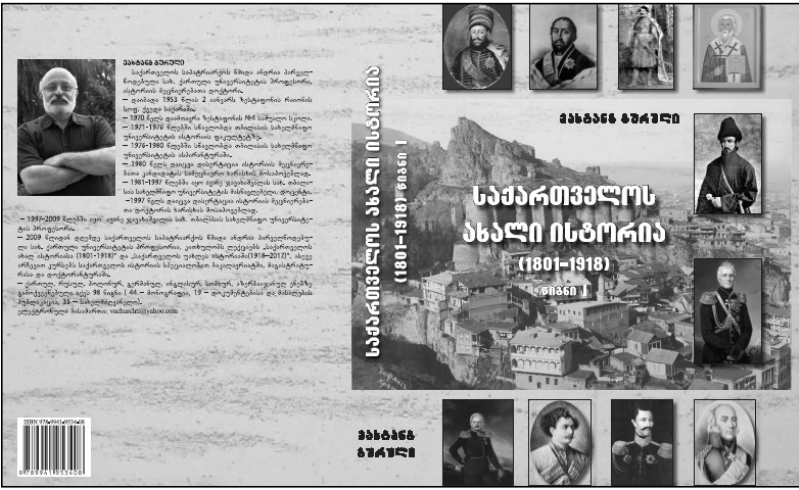

გურიის რესპუბლიკა

რეპოლუციური მოძრაობის გაკლიერება გურიაში

ინამდვილა მსკლავიური უფლებით

დასაწყისი იხ. „ალიონი“ №34-35, 1-5

სრულიად უმნიშვნელო იყო საქართველოს **სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტიის** გავლენა. სოციალისტ-ფედერალისტებმა სტრატეგიული შეცდომა დაუშვეს: უმიწობით, არამართლზომიერი გადასახადებით, სასოფლო და სამაზრო ადმინისტრაციის, პოლიციისა და უნდარმერის თვითნებობითა და ძალმომროებით გამწარებულ და გატანჯულ გლეხობას საქართველოს ავტონომიაზე დაუწყეს საუბარი, რასაც გლეხობა დაუფარავი პროტესტით შეხვდა. გურიის რევოლუციურ მოძრაობაში, გლეხობის გარდა, აქტიურად იყვნენ ჩაბმული მუშები, რომლებიც ბათუმის ქარხნებში მუშაობდნენ, ასევე, სოფლის ინტელიგენცია.

გურიაში სახალხო მოძრაობის სათავეში სოციალ-დემოკრატები იდგნენ. ისინი აძლევდნენ ტონს პოლიტიკურ ცხოვრებას, განსაზღვრავდნენ სამოქმედო სტრატეგიასა და ტაქტიკას. სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაციის წევობა ასე შეიძლება წარმოვიდგინოთ:

1. უჯრედი (10 და მეტი წევრი);
2. ყოველი უჯრედი ირჩევდა ათისთავს;
3. ათისთავები ირჩევდნენ ასისთავს;
4. ასისთავები ირჩევდნენ სოფლის წარმომადგენელს.
5. ასისთავები და სოფლის წარმომადგენლები ირჩევდნენ საზოგადოებრივ წარმომადგენელს.
6. საზოგადოებრივი წარმომადგენლები ირჩევდნენ რაიონის წარმომადგენელს.

გურია იმხანად 25 სასოფლო საზოგადოებისაგან შედგებოდა. 25 სასოფლო საზოგადოება 7 რაიონად გაიყო. ყოველი რაიონი რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის გურიის სოფლის მუშათა კომიტეტში 1 წარმომადგენელს აგზავნიდა. რსდმპ გურიის კომიტეტი უდიდესი ავტორიტეტით სარგებლობდა. თავდაპირველად რსდმპ გურიის კომიტეტი ნიშნავდა ათისთავს, ასისთავს, ასევე – სოფლის, საზოგადოებრივ და რაიონის წარმომადგენლებს. მას შემდეგ, რაც გურიის სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციაში მენშევიკებმა მოპოვეს უმრავლესობა, დანიშნები ყველა დონეზე არჩევნებით შეიცვალა.

მართალია, რსდმპ გურიის კომიტეტი მთელ პარტიულ მუშაობას ხელმძღვანელობდა, მაგრამ მნიშვნელოვან საკითხებზე იგი გადაწყვეტილებას ვერ იღებდა. მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები სოციალ-დემოკრატების კრებას გამოჰქონდა, რომელსაც რსდმპ გურიის კომიტეტის წევრების გარდა, რაიონის წარმომადგენლები, პროპაგანდისტები და ავტორიტეტის მქონეებიც ესწრებოდნენ.

რსდმპ გურიის კომიტეტთან არსებობდა „სამხედრო-ტექნიკური კომისია“, რომელიც იარაღის შემოტანასა და საბრძოლო რაზმების გაწვრთნას ხელმძღვანელობდა.

* * *

2. სახალხო თვითმმართველობა. რევოლუციის დაწყებიდან მალევე, 1905 წლის გაზაფხულიდან, გურიის მოსახლეობაში ძალიან პოპულარული გახდა სახალხო თვითმმართველობის იდეა. ამ იდეამ კიდევ უფრო მეტი პოპულარობაში შემდეგ მოიპოვა, რაც, როგორც ცალკეული საზოგადოებების მმართველობებმა, ისე ოზურგეთის მაზრის მმართველობამ პრაქტიკულად არსებობა შეწყვიტა. თითქმის ყოველდღიურად იმართებოდა მიტინგები, კრებები, ყრილობები, რომლებზედაც იხილებოდა მმართველობის ძველი ფორმების ნაცვლად ახლის შემოღების საკითხი.

გურიის სახალხო თვითმმართველობის ფორმა ერთიანი და დადგენილი არ ყოფილა. უმნიშვნელოვანესი საკითხები წყდებოდა **მიტინგებზე, კრებებსა და დისკუსიებზე**, რომლებიც როგორც სოფლებში, ისე ოზურგეთში თითქმის ყოველდღიურად იმართებოდა და ერთგვარ სახალხო კრებას წარმოადგენდა. მიტინგებს, კრებებსა და დისკუსიებს რსდმპ გურიის კომიტეტი ნიშნავდა, რომელიც შედიოდა რაიონის წარმომადგენლის მუშეობით ინფორმაციას აწვდიდა სოფლის წარმომადგენელს, რომელიც, თავის მხრივ, საქმის კურსში აყენებდა ათისთავებსა და ასისთავებს. დათქმულ დღეს სოფლების წარმომადგენლები იკრიბებოდნენ სადმე მოედანზე, დამსწრეთა რაოდენობა 15.000–20.000 კაცს აღწევდა. **სახალხო კრება აწესრიგებდა გურიის ცხოვრების ყველა მნიშვნელოვან ასპექტს, როგორც იყო: მიწის საკითხი, საძოვრებისა და ტყით სარგებლობა, სასამართლო, სასკოლო საქმე.**

1905 წლის ნოემბერში გადაწყვიდა ქალაქ ოზურგეთში გურიის თვითმმართველობის დაარსება. ქალაქში მდგარი ჯარის მცირერიცხოვანი გარნიზონი და პოლიცია ამ პროცესს წინ ვერ აღუდგა. 1905 წლის ნოემბრის ბოლოს გურიის 25 სასოფლო საზოგადოების წარმომადგენელი ოზურგეთში შეიკრიბა და ქალაქის ცენტრში ადგილობრივ მოსახლეობასთან ერთად ყრილობა გამართა. ამ ყრილობას **„გურიის რესპუბლიკის პარლამენტი“** ეწოდა. ჩატარდა პარლამენტის თავმჯდომარის არჩევნები. ხმის უფლებით სარგებლობდა ყველა სრულწლოვანი სქესის, ეროვნებისა და აღმსარებლობის მიუხედავად. თავმჯდომარის არჩევნებში ცნობილმა სოციალ-დემოკრატმა **ბენიამინ (ბენია)**

ჩხიკიშვილმა (1879-1924) გაიმარჯვა, რომელმაც 970 ხმიდან 958 ხმა მიიღო. ხალხი **ბენია ჩხიკიშვილს „გურიის რესპუბლიკის პრეზიდენტს“** უწოდებდა. ყრილობის დადგენილებით, ქალაქ ოზურგეთის გამგეობა გადააყენეს. ახალ გამგეობას გადაეცა ყრილობის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციები და მითითებები, რომლებიც ეხებოდა საქალაქო ცხოვრების სხვადასხვა მხარეს. მრავალათასიანი ყრილობა ექსცესების გარეშე, მშვიდობიანად დაიშალა.

მიწის საკითხი. რევოლუციის დაწყებიდან მალევე შემამულეებმა (თავადანაწარობამ) პრაქტიკულად მთელი მიწა დაკარგეს. ქუთაისის გუბერნიისა და ოზურგეთის მაზრის ადმინისტრაცია უმოქმედოდ იყო, უმოქმედოდ იდგა პოლიცია და ჯარიც. მიწათსარგებლობის ფორმების განსაზღვრისათვის ყველა სასოფლო საზოგადოებაში ირჩევდნენ კომისიას, რომელიც გლეხებს შორის ანაწილებდა შემამულეთათვის ჩამორთმეულ მიწას. კომისია როგორც გლეხის, ისე შემამულისათვის მიწის ერთ ნორმას აწესებდა. მოსავალზე დაწესებული საშემოსავლო გადასახადი ყოველი გლეხის კომლზე ცალკე დგინდებოდა და საშუალოდ 1 ქცევაზე 2-5 მანეთს უდრიდა. ზოგიერთ სასოფლო საზოგადოებაში საშემოსავლო გადასახადს ნატურით იხდიდნენ. გლეხთა ის კომლები, რომელთაც იძენდა მცირე მოსავალი მოიწიეს, რომ ოჯახის გამოსაკვებად თუ ეყოფოდათ, საერთოდ თავისუფლდებოდნენ საშემოსავლო გადასახადიდან. თუ სოფლებს შორის მიწით, საძოვრით ან ტყით სარგებლობის გამო დავა წარმოიშობოდა, საკითხი ორივე სოფლის მცხოვრებთა საერთო კრებაზე წყდებოდა.

საძოვრითა და ტყით სარგებლობის საკითხი. გურიაში საძოვრები სახელმწიფოსა და შემამულეთა საკუთრებაში იყო. გლეხობა საძოვრებითა და ტყით სარგებლობისათვის დიდ გადასახადს იხდიდა. საძოვრითა და ტყით სარგებლობის არსებული წესის რეფორმა პირველად სოფელ ბახვის სასოფლო საზოგადოებამ დაიწყო და შემდეგ მთელ გურიაში გავრცელდა. რეფორმის ძალით, საძოვრით სარგებლობის შემდეგი ნორმა დაწესდა: 1 სულ წვრილფეხა პირუტყვზე – არაუმეტეს 10 კაპიკისა, 1 სულ მსხვილფეხა პირუტყვზე – არაუმეტეს 15 კაპიკისა. ცხადა, შემამულეები იძულებული გახდნენ, გადასახადის ამ ნორმას დასთანხმებოდნენ. საძოვრით სარგებლობაზე კონტროლის დაწესების მიზნით შეიქმნა **განსაკუთრებული კომისია.**

საშემოსავლო საგადასახადო სისტემის რეფორმა შეეხო მეცხოველეობის მთავარი პრობლემით – ყველით – ვაჭრობას. გურიის საძოვრებს, გარდა გურული გლეხებისა, იყენებდნენ მეგრული გლეხებიც, რომლებიც ზაფხულში ჯოვს მთაში ამოვებდნენ, ზამთარში – ბარში. გურული და მეგრული გლეხობისაგან ყველს გურული შემსყიდველები იძენდნენ, რომლებიც შესყიდულ პროდუქტს შემდეგ ძალზე ძვირად ყიდდნენ. საგადასახადო რეფორმის ძალით, შემსყიდველებს გლეხის 1 კომლისაგან მხოლოდ 5 მანეთის საერთო ღირებულების ყველი შეეძლო შეეძინა. იგივე წესი გავრცელდა მეგრულ მეცხოველეებზეც. შემდეგ დაწესდა ფასები ყველზე: 1 ფუნტი

ძროხის ყველი არ შეიძლებოდა 10 კაპიკზე მეტად დაეფასებინათ, 1 ფუნტი თხის ყველი 8 კაპიკად ფასობდა. ყველით ვაჭრობაზე კონტროლს ახორციელებდა იგივე კომისია, რომელიც აკონტროლებდა საძოვრით სარგებლობას.

შემამულეთა და სახელმწიფოს კუთვნილ ტყეებზე კონტროლს წინათ თვითონ შემამულეები და ხელისუფლების მიერ დანიშნული მოხელეები ახორციელებდნენ. რევოლუციის დაწყებიდან მალევე გლეხებმა შექმნეს არჩევითი ორგანო – **სატყეო კომისია.** ეს კომისია განაგებდა ტყით სარგებლობის წესებს.

სასამართლო. დაიწყო თუ არა რევოლუცია, ხალხმა ბოიკოტი გამოუცხადა სასამართლოს და თვითონ შექმნა სასამართლოს ახალი სისტემა. ყოველ კვირა დღეს სოფლის წარმომადგენელი მოსახლეობას დათქმულ ადგილას იწვევდა. ირჩევდნენ თავმჯდომარეს, რომელიც შეკრებულთ მოუწოდებდა, თავიანთი საჩივრები და პრეტენზიები წარმოედგინათ. სიტყვას მორიგეობით ამბობდნენ მოდავეები. თუ ისინი შეთანხმდებოდნენ, სადაო საქმეც დასრულდებოდა მიიჩნეოდა. შეუთანხმებლობის შემთხვევაში ინიშნებოდა **სამედიატორო სასამართლო**, რომელსაც სოფლის კრება ირჩევდა. სამედიატორო სასამართლოს განაჩენის გამოსატანად 20 დღე ეძლეოდა. თუ სამედიატორო სასამართლო თავის განაჩენს სოფლის კრებას მოახსენებდა და თუ მოდავე მხარეები ამ განაჩენს ცნობდნენ, სადაო საკითხიც ამოწურულად ითვლებოდა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, განაჩენი თვითონ სასოფლო კრებას გამოჰქონდა. შემდგომ ინსტანციას რაიონის კრება წარმოადგენდა, რომელშიც რამდენიმე სოფლის მოსახლეობა შედიოდა. საჭიროების შემთხვევაში, რაიონის **საგანგებო კრებას** იწვევდნენ, რომელსაც გამოჰქონდა საბოლოო განაჩენი.

განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის თაობაზე განაჩენის გამოსატანად 7 რაიონიდან შეიძლებოდა 3-4 რაიონის სასოფლო საზოგადოების კრება მოეწვიათ. ასეთი კრებები მოიწვიეს, მაგალითად, **ჯუმათისა და ხიდისთავის** რაიონების სასოფლო საზოგადოებების მოსახლეობის მონაწილეობით. პირველ შემთხვევაში იხილებოდა ჯუმათის მონასტრის გამარცხის საკითხი, საიდანაც რამდენიმე ათასი მანეთის ღირებულების განბი გაიტაცეს. ჯუმათის რაიონის სასოფლო საზოგადოებების საერთო კრებამ სასწრაფოდ შექმნა **საგამომძიებლო კომისია.** კომისიამ მამინვე მთელ გურიაში ამცნო მომხდარის შესახებ. რამდენიმე კვირაში მძარცველები დააკავეს. განაჩენის გამოცხადების დღეს ჯუმათის რაიონის სასოფლო საზოგადოებების საერთო კრებაზე 6.000 კაცზე მეტი შეიკრიბა. განაჩენი საერთო კრებას უნდა დაემტკიცებინა. საერთო კრების უმრავლესობამ მძარცველების სიკვდილით დასჯა მოითხოვა. პროპაგანდისტებმა და ავტორიტეტებმა დიდი შრომა გასწვიეს, რათა ხალხისათვის დაემტკიცებინათ: სიკვდილით დასჯა მეთისმეტი სიმკაცრის გამოვლინება იქნებოდა, ხოლო თავისუფალი გურიის ხალხს არ შეეძლო ჯალათის როლი შეესრულებინა. საბოლოოდ მძარცველებს ორი წლით პატიმრობა მიუსაჯეს, რომელიც მონასტერში უნდა მოეხდათ. ამავე კრებაზე დაის-

ვა ნამარცხი ქონების საკითხი. კრების უმრავლესობამ მოითხოვა, რომ ჯუმათის მონასტრის ქონება ჩამორთმეოდა და რსდმპ გურიის კომიტეტს გადასცემოდა, რომელსაც ეს უკანასკნელი იარაღის შესაძენად გამოიყენებდა. გურიის კომიტეტმა უარი განაცხადა მონასტრის ქონების მიღებაზე და თავის მხრივ მოითხოვა, მონასტრის ქონება საკაციალურად შექმნილ კომისიას განეკარგა.

სასკოლო საქმე. გურიაში სასკოლო საქმე საქართველოს სხვა კუთხეებთან შედარებით, შეიძლება ითქვას, რომ რევოლუციის დაწყებამდე კარგად იყო ორგანიზებული. მოსახლეობის აბსოლუტურმა უმრავლესობამ (95%) წერა-კითხვა იცოდა. ქუთაისის გუბერნიის ოზურგეთის მაზრა წერა-კითხვის მცოდნეთა რაოდენობის მხრივ პირველ ადგილზე იყო კავკასიაში და ბევრად უსწრებდა ცენტრალური რუსეთის უმეტეს მაზრებს. ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ სახელმწიფო სკოლები ვერ აკმაყოფილებდნენ გურულების მოთხოვნებს. კავკასიის სასწავლო ოლქის მიერ გურიის სკოლებში გაგზავნილი მასწავლებლების უმრავლესობა დაკისრებულ მოვალეობას თავს ვერ ართმევდა და თა-იანი მოვალეობად უპირველეს ყოვლისა, რუსიფიკატორული პოლიტიკის გატარებას მიიჩნევდნენ.

დაიწყო თუ არა რევოლუცია, გურულებმა არსებული სასკოლო სისტემის რეფორმა მოითხოვეს. ეს საკითხი სასოფლო საზოგადოებების კრებებზე იხილებოდა. კრებები ირჩევდნენ **სასკოლო კომიტეტებს**, რომლებმაც სახალი სისტემის დანერგვა დაიწყეს. პირველ რიგში, შეიცვალა პედაგოგთა შემადგენლობა. სკოლაში მასწავლებელს მხოლოდ **„ქუთაისის გუბერნიის მასწავლებელთა კავშირის“** რეკომენდაციით იღებდნენ. სკოლები მუშაობდნენ იმ პროგრამებით, რომლებიც თბილისში გამართულმა პედაგოგთა ყრილობამ დაამტკიცა. სასკოლო კომიტეტებმა დიდი ყურადღება დაუთმეს სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესებას და პედაგოგთა ხელფასებით უზრუნველყოფას.

ნასაპირალის ბრძოლა

1905 წლის შემოდგომისათვის გურიაში გლეხთა რაზმებისაბრძოლო მზადყოფნაში იყვნენ. რეგიონში შეტანილი იყო დიდი ოდენობით შამხანები, ბერდანის ტიპის თოფები, რევოლვერები, ბომბები. ყოველივე ეს კარგად უწყობდა ოზურგეთის მაზრის უფროსმა **ო. ლაზარენკომ.** მიუხედავად ამისა, ვერც ოზურგეთში მდგარი რუსეთის ჯარი და ვერც პოლიცია გლეხთა შეიარაღებული რაზმების შექმნას ხელს ვერ უშლიდა. ვითარება კიდევ უფრო უმართავი გახდა მას შემდეგ, რაც 1905 წლის ივლისის ბოლოს **ოზურგეთში** მყოფმა რაიონის რაზმმა (მეთაურად იგენერალ-მაიორ მაქსუდ ალიხანოვი-ავარსკი) ოზურგეთი დატოვა, ხოლო 17 აგვისტოს **ნატანე ბიდანაც** დაიწყო გასვლა. რათა მათ რადიკალური მოქმედებებისაგან თავი შეეკავებინათ.

მანათნე გურული

საქართველოს ახალი ისტორია, 1801-1918 წ. გვ.344-347

კაზაკების იმპერატრიცა და მინც ვინ იყო ფრიდა მგალობლიშვილი

მარცხნიდან მარჯვნივ: ვასილ ჭყონია, დავით ჭყონია, ფრიდა მგალობლიშვილი, დიმიტრი მგალობლიშვილი, ზოსიმე პატარაია.

129 წლის წინათ საზღვარგარეთ გავიდა გურული მოჯირითეების პირველი ვაგუფი. მას შემდეგ 30 წლის განმავლობაში, 150-ზე მეტი გურული მამაკაცი და მანდილოსანი (10-12- კაციანი ვაგუფები) 105-ჯერ იყვნენ ვეროპისა და ამერიკის შერეობული შტატების ქალაქებში. მათ მრავალი ქება და ვიღოლო დაიმსახურეს, მაგრამ მთელი ამ ხნის მანძილზე აწვალუბდათ მათთვის მოუღებელი წოდება: „კაზაკები“, „რუსეთის კაზაკები“, რასაც ძალიან მტკივნეულად განიცდიდნენ.

პარიზში ყოფნისას თვით სახეობის შესწილდნენ „სიკვდილი რაგა არ არის, ყველას კაზაკებს გვეძახიან და ჩვენ ისიც ვერ გვაგებებენ, რომ საქართველოს შვილები ვართ“.

ამის შესახებ გაზეთი ცნობის ფურცელი თქვენთვის: „ამ ხანად საფრანგეთში მყოფმა გურულებმა დიდი აურზაური გამოიწვიეს, ახალ ასხმულები ნამდვილ მებრძოლებს მოაგონებდა პარიზ-ლებს, სადაც კი გაივლიდნენ ქუჩაში, ტყეა არ იყო, ქართველები ყველას კაზაკები ებრაინათ, აქეთ-იქიდან ეხსობდნენ „ვიკოზა“ („ცნობის ფურცელი“ 11, 1903 წ. 13 აპრილი).

საზღვარგარეთულ პრესაში უახლოეს დრომდე გრძელდებოდა ამ სახელით ქართული მოჯირითეების მოხსენიება.

თუ ვინ იყვნენ გურული მოჯირითეები, ამ საკითხზე აგრეთვე 18 წელთა ფუნდამენტურ კვლევას ეწევა ქართული წარმომავლობის ამერიკელი რიზარდ ალექსის ვორჯიანი-ვოგონიანამ საკითხს მეტად აღარ შეეხებინებოდა მხანა მკითხველს გავაცნო იდუმალებით მოცული ერთი მოჯირითე მანდილოსნის ისტორიაროგორც უკვე აღვნიშნე ვეროპისა და ამერიკაში გურულ მამაკაცებთან ერთად წარმატებულად ვაირთობდნენ და სასწაულებს ახდენდნენ გურული მანდილოსნებიც: დები მარო და ბარბარე ზაქარიშვილები, ქრისტინე ნოღა ცინცადისა და ფრიდა მგალობლიშვილი.

მარო ზაქარიშვილი სამეცხვრედ ჩაქრებული ცხენის ჭყნებით და მათზე ვაირთობით გამოირჩეოდა. დიდი ინტერესს იწვევდა „ცალი ფხის ყაბარული“, „მარკატელი“, „მარაგირა“ და „დეომი“ მონაწილეობდა „დოლ-მარულაში“.

თავის დას ტოლოს არ უღებდა ბარბარე ზაქარიშვილი, რომელმაც თავისი ბედი დაუკამარა თანაგუნდელ ქრისტინორე იმნაქეს, ცოლ-ქმარი ამერიკაში დარჩა საცხოვრებლად, ბარბარეს შემდგომ წლებშიც არ შეუწყვეტია ცირკში მუშაობა.

ცხოველ ინტერესს იწვევდა **ქრისტინე ცინცაძე**. იგი გამოირჩეოდა მხედრული გაწაფულობით და გაბელულებით, ერთ-

ერთი ვაირთობის დროს მას ცხენი წაუქცა, ქრისტინემ ყბა დაკრა მიწას და კბილები ჩაეჭვებოდა აგრამ უშვალ წამოიჭრა, მოველო ცხენს და განაგრძო ჭყნება, ვაგუკაციური საქციელისთვის იგი ძვირფასი სამოსით, ოქროს საათით და ბეჭდით დაავიღო.

ყოველგვარ მოლოდინს აჭარბებდა **ფრიდა მგალობლიშვილის** პიროვნება. ამერიკული პრესის მიხედვით იგი ყველაზე აღმატებული მანდილოსანია რომელიც მხედრული ოსტატობით და განსწავლულობით გამოირჩეოდა. ამერიკული პრესა მას „კაზაკების პრინცესას“, „კაზაკების იმპერატრიცას“ უწოდებდა.

ფრიდას მერ გაზეთისთვის მიცემულმა ინტერვიუებმა უწინაისტებს საშუალება მისცეს აღწერათ ფრიდა და მისი მარშრუტი:

„მისი განათლება გამაოგნებელია, ფრანგული, გერმანული, ლათინური და ინგლისური, ამას ემატება დასვეწილი გემოვნება მუსიკა, ხატვა და სხვა მაღალი ფასეულობები მისთვის არ არის უცხო“ („პეტსბურგ პოსტი“ სამშაბათი, 2 მაისი, 1893 წელი).

ეს ინტერვიუები წარმოადგენს ვეაბლეს არა მარტო მისი, არამედ საერთოდ გურული მოჯირითეების ცხოვრებაზე. ფრიდამ უწინაისტებს განუცხადა, რომ ის იყო 22 წლის და ცხოვრობდა მიტის შუა სოფელში, ოზურგეთში; რომ ბავშვობიდან ცხენი თავისი მეგობარი იყო და ვაირთობა - გართობა. ფრიდა მამის შესახებ არ საუბრობდამაგრამ ბავშვობას ასე იფიქრებდა: ხელსაქმეს, პანინოს და მანდილოსნის სხედასხვა მასწავლებლები ასწავლიდნენ. 12 წლის ასაკში მან დატოვა მოსწავნი პროვინცია და შავი ზღვის გაფლით გაემგზავრა პარიზში განათლების მისაღებად.

ერთ-ერთი უწინაისტი დაინტერესდა ფრიდას გარდობით. „პრინცესა ფრიდა ატარებს მუხლებზე კაბს, მხოლოდ ის არის ქალი „კაზაკები“ შორის. ეს არის მისი ერთგული ტანსაცმელი და ისე უხდება, ყველა ქალს შემოვრდებამს აქვს თავისუფალი მოძრაობა, ვრცელი ზეობა, რომელიც ყველა ქალს უნდა არ ჰქონდეს, პრინცესას აცვია მაღალ-ქუსლიანი ჩექმები, მოკლე ქვედა ბოლოზე“ („პეტსბურგ პოსტი“ სამშაბათი, 2 მაისი, 1893 წელი).

1893 წლის 24 აპრილის დღის „ვამინტონ პოსტი“ თქვენთვის: „ამ არაჩვეულებრივ განათებულ კარგში ყველაზე ამაღლებული კაზაკები იყვნენ, რომლებიც თავიანთი ლიდერის დიმიტრის ხელმძღვანელობით ჩამოვიდნენ ამერიკაში პრინცს თან ახლავს თავისი ცოლი პრინცესა დიმიტრი(ფრიდა), რომელიც ერთადერთია კაზაკთა შორის ვინც

ინგლისურად ლაპარაკობს მან განათლება მიიღო პარიზში და სუბრობს ფრანგულ-კავასიური აქცენტით.“

დიმიტრის და ფრიდას ამერიკული პრესა მოხსენიებს როგორც ცოლ-ქმარს, მაგრამ ეს ასე არ იყო, მათი ურთიერთობა სულ სხვაგვარი გახლდათ. ალბათ, დიმიტრი თვალისწინებდა ფრიდას უფროსი ძმის მღვიმარობას და უსაფრთხოების მიზნით, ქმრის როლს თამაშობდა, რასაც ადასტურებს ერთი ფაქტი: ამერიკული პრესიდან ცნობილარომ ერთმა ზანგამ შეურაცყოფა მაყენა ფრიდას, მას უშვალ მიეჭრა პრინცი დიმიტრი და მიწაზე დააბერტყა იგი.

დიმიტრი და ფრიდა როგორც სავარაუდოა ერთმანეთს შეხვდნენ საფრანგეთში და იქიდან წავიდნენ ამერიკაში.

ფრიდა მგალობლიშვილი პირველად 1893 წელს ჩასულა ამერიკაში. 1894 წელს ვაირთობდა „ბარუნ და ბეილის“ ცირკში. იგი გამოდიოდა დიმიტრის მგალობლიშვილიან „ვასილ ჭყონიასთან და ზოსიმე პატარაასთან ერთად.

რეგისორი და მკვლევარი ირაკლი მასარაძე თავის წიგნში „უაილდ უესთის მხედრები“ წერს: „დედმე ფრიდას შესახებ ძლიან ცოტა რამ არის ცნობილი იგი დაბადდა 1871 წლის 7 აგვისტოს, ოზურგეთში ან მის შემოგარენში როგორც ვაირცა მგალობლიშვილი მისი ნამდვილი გვარი არ არის და იგი არ ენათესავება დიმიტრი მგალობლიშვილს, თუმცა ხშირად პირობებში ისინი, როგორც ცოლ-ქმარი ისე იყვნენ მოხსენიებული“ (ირაკლი მასარაძე „უაილდ უესთის მხედრები“, თბ. 2000 წ. გვ. 35).

1894 წლის 1 აპრილს „პრინც ვორნალში“ დაბეჭდა ინტერვიუ ფრიდა მგალობლიშვილიან, სადაც უწინაისტი მას ნამდვილ ლედის უწოდებს: „შეიძლება ითქვას რომ ვაირთობი ჩემთან ერთად დაბადდა რაც თავი მასსოვს ცხენის ზურგი იყო ჩემი სკამბროგორც აკანა, სპეციალურად ცხენზე ვჯობ ამ მისწავლად და არც არავის უსწავლდება. ყველა ტრიუკი რასაც წარმოადგენს დროს ვასრულებამს ვაკეთებდი ვასართობად და სხედასხვა შეგობებში რომელიც ჩემს სამშობლოში ტარდებოდა ჩვენ, კაზაკი ქალები, მოუხდევდა იმისა რომ ხმის უხეობა არ გვაქვს და არ ვმოღვაწეობთ თურისარდენისა და მედიცინაში, უფრო თავისუფალი ვართ ვიდრე თქვენი ამერიკელი ქალბატონები. ჩემს ქვეყანაში კაცებსაც და ქალებსაც თითქმის ერთნაირი წესჩვეულებანი გვაქვს ქალები თითქმის ისე ეწევიან სასამოვნო რბილ თამაშებს, რომელიც ჩვენ მოგვყავს ან თურქეთიდან ჩამოგვაქვს ისინი ასევე თავისუფლად სვამენ მშვენიერ კავასიურ ლეზისჩვენ ვართ ლეზის მოხმარებელი და არა არავის მსმელები, რუსებისაგან განსხვავებით, ჩვენ ძალზე ფხიზელი ხალხი ვართ ვაირთობთ თითქმის უცნინარ ჩვენში. ალბათ ჩვენებური კლიმატი „დამამე“ ამ პარმონისა, რაც ჩვენში სუფევს, სუფთა ჰერზე ცხოვრება საწინდარი ჩვენი ვანმოულობისა, ჩვენ მართლმადიდებლები ვართ და ისევე, როგორც კათოლიკეებს გვაქვს ბეჭი წმინდა ღვთისაწაული და უფრო თქვენ ჩახვედით კავასიაში, იქ არ დავკრძალვით სარკობედაციო წერილები, თქვენი სტუმრობით მოხარული იქნებამ ყველაზე საუკეთესო ოჯახები, იქ იცხოვრებთ იმდენ ხანს, რამდენიც მოგესურვებთ და ყველაფერი რაც კი სახლშია,

თქვენს განკარგულებაში იქნება. ჩვენ უმეტესად ვცხოვრობთ სოფლის მეურნეობის ხარჯზე და ნადრობით. მასსოვს ჩემს ბავშვობაში გარულ ნადირს პირდაპირ ჩემი საწილი ოთახის ფანჯარიდან ესროდნენ... ჩვენი მთავარი სასმელი ლეზის შემდეგ არის ჩაი, რომელიც ჩვენში მოდებულია და ძალზე კარგი მჭამელამაგრამ, სიმსუქნე იშვიათია ჩვენში, კაცები თუმცა გამხდრები უფრო ძლიერები არიან, ვინც მინასავს“.

პრესა თუწეობდა, რომ „პრინცესა“ ფრიდა ვაირთობდა ხან ერთი და ხან ოთხი ცხენით ვინც კი ნასა მისი ეტლებით შევობრი „მედისონ სკვერ გარდენში“ ან მისი მოხდენილი და საოცარი ვაირთობი გამხეველ ცხენზე, ის მამნვე მიხედება, რომ ფრიდა დაბადებულია, რათა მონუსხოს მთელი მსოფლიო გამსაკვიფრებული ცხენისნობით.

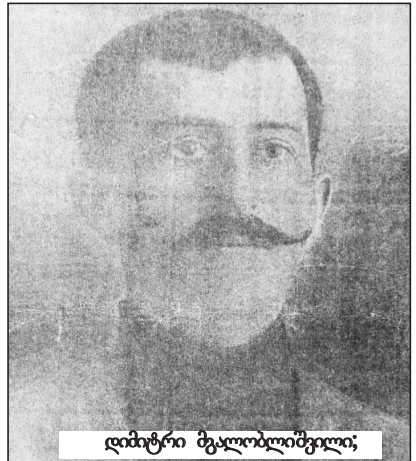
და მინც ვინ იყო „კაზაკების პრინცესა“ „კაზაკების იმპერატრიცა“ წოდებული ფრიდა მგალობლიშვილი? როგორც გამოირკვეოდა დაბადებული უნდა იყოს ოზურგეთში და მისი ნამდვილი გვარია დოლიძე.

2001 წლის 19 მაისს, დიმიტრი მგალობლიშვილის ქალიშვილმა 94 წლის ცუცუნა მგალობლიშვილმა (გარდაიცვალა 2003 წელს) მამბო: ფრიდას დედა მკა, ჭყონიას ქალი იყო ლანჩხუთიდან, გათხოვილი იყო ოზურგეთში სიმონ დოლიძეზე მათ ჰყავდათ შუი შვილი, ორი ვაჟი-ილიკო ვაიკორგი და სამი ქალიშვილი: სამა, ლედი და ფრიდა. მკას ქმარი ადრე გარდაიცვალა, დიმიტრის მამა ვაიკორგი მგალობლიშვილიც ქერივი ყოფილამას მხოლოდ ერთ შვილი ჰყოლია.

მკა ძალიან ლამაზი ქალი ყოფილა, მისი ქმარი სიმონი - გამოჩენილი ვაგაკცი. მათი სახლი ოზურგეთის განაპირს დედა (ახლანდელი აკობ შუიჩქელისი ქუჩის ბოლოს, სოფელ მელექელისის საზღვართან). იქვე ახლის სახლობდნენ ვაგულები, როგორც ეტყობა მგალობლიშვილებს ახლი ურთიერთობა ჰქონდათ ვაგულებთან, სადაც შეხვედრიან ერთმანეთს მკა და ვაიკორგი ვაიკორგის მოუტყენა მკა და რამდენიმე დღეს დამალული ჰყოლია.

საბოლოოდ მკას ვაგუბი ოზურგეთში დაუტოვებია, სამი ქალიშვილი კი ვაიკორგისთან წაუყვანია აღსაზრდელად ინჭიქეთში, ჩონხატაურში.

ახნაური ვაიკორგი მგალობლიშვილი (პრინცი დიმიტრის მამა) წარმოსადგვი, ფიზიკურად ძლიერი პიროვნება ყოფილა, ფლობდა მიწის ნაკვეთებს ინჭიქელში, იყო ცხენის დიდი მოყვარული, გამოირჩეოდა, როგორც კარგი მხედარი, ცხენზე შეგუდარი ავიღოდა და თავდადართის ისე დაემუხებოდა ერკეთის ეკლესიის კიბეზე (ეკლესია მაღალზე დგას). რომ მაყურებელი გაიცეზული შესცქეროდა, მამბო ერკეთის საშუალო სკოლის ისტორიის ყოფილმა მასწავლებელმა ბატონმა **რეგო კალანდაძემ**, რომელმაც დაადასტურა აგრეთვე ის ვერსია, თუ როგორ შეიძლება მოხვედრილიყო საფრანგეთში ფრიდა: „დიმიტრის ბიძა ილარიონ მგალობლიშვილი მღვდელი იყო იგი ვაგოფლი იყო მისი-ვაიკორგის ოჯახიდან და ცხოვრობდა ჩონხატაურში, ბუკისციხისაგან მიმავალ გზაზე (მას ჰქონდა წისქვილი ახლა ამ ადგილს ილარიონის ნაწიწევილარს ეძახიან). მისი შვილები სწავლობდნენ და დადიდნენ საფრანგეთში როგორც ეტყობა,

დიმიტრი მგალობლიშვილი;

ფრიდა მამანაცვალის ძმიშვილებს წაუყვანია საფრანგეთში, იქ მონასტერში მოუბრუნებიათ და რადგან მგალობლიშვილის ოჯახში იზრდებოდა, ვაიკორგი მგალობლიშვილმა მისცა მას ვვარი“ (ბატონი რეგო კალანდაძე გარდაიცვალა 2007 წელს).

საინტერესო ისიც, რომ ამერიკაში ყოფნისას ის ვაირთობდა დიმიტრისთან და ლანჩხუთელ ვასილ და დავით ჭყონიებთან, რომლებიც, ადვილი შესაძლებელია, დედის ნათესავები ყოფილიყვნენ თავად დიმიტრი მგალობლიშვილი ამერიკიდან დაბრუნების შემდეგ წლების მანძილზე მუშაობდა ერკეთის საშუალო სკოლაში მწე, მამბო რეგო კალანდაძე.

რაც შეეხება ფრიდას დედას - მკა ჭყონიას მას კავშირი არ გაუწყვეტია ოზურგეთში დატოვებულ ვაგუბთან, რომლებიც ახლობლობდნენ ნანეგარდამ დიმიტრი მგალობლიშვილიან და მის შამამძვილასთან. აღნიშნულის შესახებ მამბო ჩვენთვის ოზურგეთისთვის საყვარელმა და პატესაცემმა ექიმმა-ბატონმა **ილი დოლიძემ** (ფრიდას ძმის ილიკის შვილიშვილია): „ჩვენ დღესაც ვახლობლობთ ზურაბ ვინჭარაძესთან - დიმიტრი მგალობლიშვილის შვილიშვილიან, (ქალბატონი ცუცუნას შვილი) გვაქვს მისვლა-მისვლა.“

მკა ჭყონია ინჭიქელში ტრავიკულად დაღუპულა, სახლიდან მუხობლიან მიდიოდა თურმე, მომძლო ადგილიდან ჩამოვარდნილა და დამტყრულა. ამ ადგილს დღესაც „მკას სასტომელას“ ეძახიან).

არავინ იცის, რა ბედი ეწია ფრიდა მგალობლიშვილს. 1895 წლიდან ამერიკული პრესა მას აღარ იხსენიებს. შესაძლოა, იგი იმვე წლიდან ისევე საფრანგეთში დაბრუნდა არც ახლი ნათესავებმა იცან რამე მისი შემდგომ ბედის შესახებ. ამის რამდენიმე მიზეზი არსებობდა: გურული მოჯირითეების ამერიკაში მოღვაწეობა პირველი მსოფლიო ომის დაწყებისთანავე შექცირდა, ახლებრების დაკეტვის შემდეგ მოგზაურობა ძალიან გაძნელდა. წლის განმავლობაში ერთი მცირე ვაგუფი თუ გავიდოდა და ისიც შექცირებული რაოდენობით.

გურულების ერთ ნაწილი ამერიკაში დარჩილია სამუშაოდ. სამშობლოში დაბრუნებულები კი ბოლშევიკებისაგან გათუღებით იღვენებოდნენ. საკუთარი თავისა და ახლობლების გადასარჩენად მოჯირითეები თავისივე ხელით ახადებდნენ მამხილებელ მასალებს - ფოტოებს, წერილებს და ყველაფერს, რაც მათ ამერიკასთან აკავშირებდათ.

მანანა ლომაძე, ოზურგეთის საშუალო გარეითანების ფონდების მთავარი მკველი.

7 დღის ამინდის პროგნოზი

მზე, ღრუბალბი- +6+14 15 მარტი ორშაბათი	მზე, ღრუბალბი- +4+17 16 მარტი სამშაბათი	წვიმა +4+13 17 მარტი ოთხშაბათი	წვიმა +3+13 18 მარტი ხუთშაბათი	წვიმა +3+9 19 მარტი პარასკევი	მზე, ღრუბალბი- +4+12 20 მარტი შაბათი	წვიმა +3+11 21 მარტი კვირა
---	--	---	---	--	---	---